332.76
P289d

UNIVERSITY OF
ILLINOIS LIBRARY
AT URBANA-CHAMPAIGN
BOOKSTACKS

Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/dodatekkespisuse00pavl

K RAKOUSKÉMU ZÁKONU O ŠEKU ZE DNE 3. DUBNA 1906.
Č. 84 Ř. Z.

DODATEK

KE SPISU

„ŠEK VE VĚDĚ A V ZÁKONODÁRSTVÍ“.

NAPSAL

DR. ANTONÍN PAVLÍČEK,
ADVOKÁT, ŘÁDNÝ ČLEN ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1906.

Publikace od I. třídy České Akademie dosud vydané:
V Rozpravách:

Pokračování viz na třetí straně obálky.

K RAKOUSKÉMU ZÁKONU O ŠEKU ZE DNE 3. DUBNA 1906, Č. 84 Ř. Z.

DODATEK

KE SPISU

„ŠEK VE VĚDĚ A V ZÁKONODÁRSTVÍ“.

NAPSAL

DR. ANTONÍN PAVLÍČEK,

ADVOKÁT, ŘÁDNÝ ČLEN ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANT. JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

V PRAZE, 1906.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

332.76
D289ol

I.

Jak ve spise: „Šek ve vědě a v zákonodárství" § 3., str. 37. uvedeno,[1]) setkala se rakouská osnova zákona o šeku z r. 1895 s všestranným souhlasem; uznáno zajisté obecně, že jest to dílo účelné, způsobilé, aby tak důležitý ústav právní prospíval, aby kýžené důvěry v obecenstvu získal a tak co největšího rozšíření nabyl. A podobně i odůvodnění osnovy (motivy) bylo za správné a vhodné uznáno.

Kdežto pak v Německé říši,[2]) zejména vůči ustanovením nového obč. zák. (platného od 1./1. 1900) o poukázkách v čl. 783 až 792, jakož i nového obch. zák. (též s platností od 1./1. 1900) o poukázkách kupeckých v čl. 363—365 (srovn. k tomu hlavně pamětní spis k osnově nového obch. něm. zák. str. 441) a též i vůči projevům korporací obchodních a zejména finančních (tak hl. resoluce obch. sjezdu z 20. února 1897 a resoluce sjezdu bankéřů ve Frankobrodě n. M. z měsíce září 1900) vláda

---

[1]) Srovnej mimo literaturu ve spise „Šek ve vědě a v zákonodárství" § 1. uvedenou hlavně má pojednání: V. a. ö. Ger.-Zeit. č. 39—41. z r. 1905; v Deutsche Juristen-Zeitung, č. 7. z r. 1906; v Zeitsch. für das ges. Handelsr., sv. 57., seš. 4. (1906); Právník č. 2. a č. 5. z r. 1906. Bank-Archiv ze dne 1. srpna 1906.

Osnova z r. 1895 jestiuvedena doslovně ve spise „Šek ve vědě a v zákonodárství" str. 169.—176., ktery k osnově této přihlíží; uvádíme osnovu tu z r. 1895 též doslovně na konci tohoto spisu str.—. a násl., a vedle téže změny, které zákon ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. na osnově té učinil a k nimž se spis tento táhne.

Praktického výkladu zákona z 3. dubna 1906 dostalo se ve spise Dra Čeňka Kliera (v Praze 1906, nákladem Dra Bačkovského). Srovn. můj článek v Právníku z r. 31. května 1906.

Formuláře šeků různých srovn. v mém spise str. 167.—169., při čemž se ovšem předpokládá, že šekovník, není-li to veřejná banka neb k přijímání peněz na cizí účet stanovami oprávněný ústav (§ 1. ad 1), jest firma bankéřská u obchodního soudu zapsaná (§ 1. ad 2 zák.).

[2]) Jak známo (srovn. můj spis §§ 1. a 3.), byly to z větších států evropských pouze Rakousko a Německo říše, kde šek dosud zákonem upraven nebyl.

neuznávala zákonné upravení šeku za nutné (srovn. výše uvedený pamětní spis), vyslovily se v Rakousku různé zejména obchodní a živnostenské korporace (tak r. 1903 dolnorak. obchodní a živnostenská komora a dolnorak. živn. spolek) rozhodně pro nutnost zákonného upravení šeku. Vláda pak rakouská uznávala taktéž zúplna důležitost brzkého zákonného upravení ústavu tohoto právního a to tím spíše vůči nastávající nápravě valuty rakouské.

Proto předložila vláda rakouská opětně roku 1904 říšské radě osnovu zákona o šeku a to v poněkud změněné způsobě. Neb vzdor tomu, že osnova z r. 1895 došla, jak svrchu podotknuto, všeobecného uznání od veřejnosti vůbec a od literárních posudků obzvláště (srovn. můj spis l. cit.), bylo přece proti některým ustanovením námitek činěno které nebylo lze mlčením opominouti. K tomu dlužno uvážiti, že od předložené osnovy z r. 1895 uplynulo skoro 10 roků, tak že sobě nelze ani mysliti, aby doba tak valná neměla účinků na ústav, který, jako právě šek, s moderním vývojem obchodu peněžního a hlavně platebního v nejužším styku jest. (Srovn. též motivy k revid. osnově.)

Avšak změny tyto nejsou (jak též motivy uvádějí) povahy zásadné, týkajíce se ponejvíce jen praktické stránky šeku, majíce na zřeteli správný a hladký průběh obchodu.

Důležitější změny týkají se zejména passivní způsobilosti šekovní (§ 1.), lhůt presentačních (§ 9.), odvolání šeku (§ 13.) a falešných i padělaných šeků (§ 20. ad 4), pak vyloučení placení pro čest (v § 20. ad 5 osnovy).

Ostatní pak změny jsou méně důležité, a většinou buď pouze povahy praktické, aby průběh obchodu šekového usnadnily, aneb toliko k tomu čelící, aby snad pochybnosti se příště co do významu právního vyskytnuvší, zabránily. (Tak v § 4., tak § 23. dva kon. odstavce, § 24. odst. 2. a 3. a j.)

Menší tyto změny jsou pak: v § 2. v příčině označení papíru jako šeku v kontextu „samém", v § 2. taktéž přídavek o rozkazu k bezvýminečnému zaplacení; dále v § 11. v příčině kvitování dílečného placení; v § 16. aby v protestu uveden byl obnos dílečného zaplacení; v § 20. ad 10 k čl. 94. a 95. ř. sm., že platí tu též § 1. zákona z 19. června 1872 č. 88 ř. z. (novela Jaczinského).

Místo ustanovení § 20. ad 5 osnovy, dle něhož měl v příčině amortisace míti platnost čl. 73. ř. sm., nastoupil zvláštní čl. 21., který o amortisaci poněkud odchylně jedná. Též § 22. obsahuje přídavek v příčině šeků k zúčtování.

Více změn obsahuje čl. 23. zákona a to v příčině nekrytých neb neúplně krytých šeků. Ustanovení § 21. osn. v příčině kompetence a řízení směnečného uvedeno v zákoně v § 24. sice poněkud rozšířeně, věcně však s čl. 21. osn. souhlasně; a konečně se dostalo i § 24. osnovy v § 25. zák., jednajícím o poplatcích z šeku, některých změn.

Vláda rakouská předložila nově upravenou osnovu šekového zákona říšské radě (jako č. 211 příloh k stenogr. protokolu panské sněmovny XVII. sezení 1904) — kommisse panské sněmovny a národohospodářská kommisse sněmovny poslanců některá ustanovení osnovy té pozměnila, načež byla osnova od panské sněmovny dle návrhu kommisse téže a pak též od sněmovny poslanců s některými nepatrnými změnami přijata. Nepatrné některé změny od sněmovny poslanců učiněné byly pak od panské sněmovny v sezení ze dne 27. února 1906 vyloučeny, celá osnova k nejvyššímu schválení předložena a v ř. zákonníku ze dne 3. dubna 1906 č. 84 uveřejněna.

Dle toho nabývá zákon ten dnem 3. července 1906 platnosti.

Poněvadž mimo tyto výše uvedené změny zůstala veškerá ostatní ustanovení osnovy z r. 1895, o které ve spise „Šek ve vědě a v zákonodárství" pojednáváme, nezměněna, postačí zajisté, když poukazujíce na to, co ve spise tom uvedeno, pouze o těchto změnách zde pojednáme.

II.

Mimo nové ustanovení v § 20. ad 4 v příčině falešných šeků jest zajisté nejvýznačnější změna v § 1. zákona uvedená. K podstatným náležitostem šeku patří též passivní způsobilost šekovníka (trassata). Srovn. k tomu můj spis § 5. str. 54. a násl.

Dle § 1. osnovy z r. 1895 měly pak passivní způsobilost šekovní:

1. c. k. poštovní spořitelna, veřejné banky jakož i jiné ústavy, které dle svých stanov oprávněny jsou k přijímání peněz na cizí účet;

2. veškeré jiné firmy a osoby, které po živnostensku provozují obchod bankéřský neb směnární, avšak tyto pouze potud, pokud jsou zaneseny do zvláštního veřejného rejstříku u obchodních komor vedeného.

Otázka passivní způsobilosti [3]) šekovní byla jedním z nejhlavnějších předmětů ankety rakouské v květnu 1894 zasedavší. Náhledy odborníků a členů ankety té velice se v příčině té různily.

Někteří z nich vyslovili se pro to, aby passivní šekovní způsobilost byla sice obmezena, avšak širší, než osnova v § 1. svrchu uvedeném navrhuje, navrhujíce, aby mimo banky a ústavy peněžní byli též passivně způsobilí k šekování všichni velkokupci (tak zejména Blum, srovn. str. 84. a násl. protokolu); jiní vyslovili se pro to, aby též jiným osobám než bankéřům způsobilost ta byla přiřknuta (Hammerschlag, str. 58. prot.); opět jiní navrhovali, aby passivně způsobilé k šekování byly veškeré protokolované firmy vůbec (Schöller, str. 69. pro-

[3]) K vůli celistvosti opakujeme částečně stať v příčině passivní způsobilosti, ve spise našem str. 54. a násl. uvedenou, zejména též k cíli doplnění novými zákony a osnovami (tak nový zákon japonský a nejnovější osnovu uherskou).

tokolu), kdežto opět jiní byli vůbec pro neobmezenou způsobilost šekovní (Calligaris, podobně Clemens, poněkud i Dutschka, str. 56.). Konečně se stalo usnesení v tom smyslu, aby passivní způsobilost šekovní byla určena tak, jak zní § 1. osnovy.

V zákonech a osnovách cizích jest otázka tato různě rozřešena.[4])

Z německých osnov (srovn. můj spis § 1.) rozhodla se pouze Brunšvická osnova pro obmezenou passivní způsobilost šekovní, nařizujíc ad I., že passivně způsobilá k šekování jest každá banka a ústavy bankovní vůbec. Podobně i Funk ve své osnově čl. I. (každá banka). Naproti tomu jest dle všech ostatních osnov Německých passivní způsobilost šekovní neobmezená.

Tak Mannheimská osnova ad I. osnova Brunšvických delegátů ad I. (nařízujíc vůbec „u osoby třetí"), osnova Něm. říšské banky § 1. ad 5, osnova vládní z r. 1892 § 1. ad 2 a osnova spolkové rady § 1. ad 2, tak i obě osnovy Hoppenstedtovy I. § 1. ad 2, II. § 1. ad 22.[5])

Podobně jest neobmezená passivní způsobilost šekovní dle osnovy Nizozemské čl. 1. ad 3, dle francouzského zákona z 14. června 1865 (a novella z 19. ledna 1874) čl. 1., dle zák. belgického z 20. června 1873 čl. 1. a 2.; tak i dle zák. švýcarského čl. 830 ad 8, k tomu čl. 831, tak i dle zákona španělského, dle vzoru francouzského zákona sdělaného, čl. 534, a dle zákona rumunského, jakožto jediná odchylka od zákona italského, dle něhož byl týž sdělán. (Srovn. § 3. mého spisu.)

Dle zákona italského jest passivní způsobilost šekovní obmezena na „ústavy bankovní a na obchodníky" („instituto di credito o commerciante") čl. 339.

Podobně též dle zákona Portugalského, dle vzoru zák. italského sdělaného dle čl. 341.

Dle dřívějšího japonského zákona čl. 816 musil býti šekovník bankéřem. Dle nového japonského zákona z 16. června r. 1899 (srovn. můj spis, str. 8., 9.) jest passivní způsobilost šekovní neobmezena (čl. 530 ad 3). Též dle zák. Argentinského může býti šekovníkem toliko bankovní ústav, čl. 798 a podobně i dle zákona Hollandského, čl. 221 a násl. („Kassierer").

A tak i dle zákona Anglického v čl. 73. odst. 1. musí býti šekovník „bankéřem".[6])

---

[4]) Srovn. můj spis str. 56. a násl., též Cohn v čas. pro srovn. právovědu, sv. XI., Riesser v čas. pro právo obch., sv. 41. z r. 1893, str. 579 600 a j. v.

[5]) Nový obch. zákon Německý (platný od 1. ledna 1900), nařizuje že kupecká poukázka musí býti vydána na kupce § 363, rozdílně od čl. 301. obch. z. (Srovn. k tomu pamětní spis k Něm. obch. z. str. 441.)

[6]) Neb dle zák. anglického jest šek toliko „směnkou", na bankéře vydanou a na požádání splatnou, čl. 73. odst. 1. směn. z. z. 18. srpna 1882.

Dle zákona s k a n d i n a v s k é h o [7]) platného v Švédsku od 1. ledna r. 1899, v Dánsku a Norsku od 1. ledna 1898 (srovn. můj spis § 3. str. 25. a násl., pak mé články v Právníku str. 316—320 z r. 1900 a v Ö. G. Z. č. 20 z r. 1900) jest passivní způsobilost šekovní n e o b m e z e n á.

Dle osnovy r u s k é (část to osnovy nového obč. zák., z něhož V. kniha o pohledávkách byla uveřejněna, srovn. můj článek v Pvávníku z dubna 1900 a Ger. Zeitg. č. 11 z r. 1904) §§ 577—588 jest taktéž passivní způsobilost šekovní obmezena na b a n k y a b a n k é ř e (§ 577).

Dle nové U h e r s k é osnovy zákona o šeku [8]) čl. 1 ad 2 jest passivní způsobilost šekovní n e o b m e z e n á.[9])

R a k o u s k ý z á k o n o šeku (souhlasně s revidovanou osnovou z r. 1904) nařizuje pak v § 1.:

Že mají k šekování způsobilost ve smyslu tohoto zákona:

1. c. k. poštovní spořitelna, veřejné banky a jiné ústavy, které stanovami oprávněny jsou, peníze na cizí účet přijímati;

2. v š e c h n y j i n é v o b c h o d n í m r e j s t ř í k u zanešené firmy, které p o ž i v n o s t e n s k u o b c h o d y b a n k é ř s k é provozují. Dle toho souhlasí 1. odstavec § 1. zákona doslovně s 1. odstavcem § 1. osnovy z r. 1895. Poměněn jest však 2. odst. § 1. osnovy, který nařizoval, že passivně způsobilé k šekování jsou osoby a firmy, které obchody bankéřské aneb směnární po živnostensku provozují, j e s t l i jsou zaneseny ve v e ř e j n ý rejstřík u o b c h o d n í a ž i v n o s t e n s k é komory vedený.

Z ř e j m o p ř e d e v š í m, že zákon rakouský opět přijal o b m e z e n o u způsobilost passivní.

Právem uvádějí motivy k § 1. zákona toho, že nelze naprosto považovati n e o b m e z e n o u passivní způsobilost k šekování za podstatnou podmínku rozvoje a rozšíření šeku.

Nejlepším toho dokladem jest jednak o h r o m n á přímo rozšířenost šeku v A n g l i c k u, kde passivní způsobilost omezena jest na b a n k é ř e (§ 73. odst. 1. zák. směn., srovn. můj spis §§ 3. a 5. a též zde svrchu) a jednak poměry ve F r a n c i i, kde dle čl. 1. zák. z 14. června 1865 platí neobmezená passivní způsobilost k šekování a kde sice šek jest v e l i c e oblíben a r o z š í ř e n, avšak kde rozšířenost ta ani p ř i b l i ž n ě není taková jako v Anglii. Jak uvedeno, musel dle dřívějšího zákona obchodního v J a p o n s k u (srovn. můj spis § 1.—3.) § 816, býti šekovník b a n k é ř e m (dle vzoru zák. Anglického). Dle nového obch. zákona

[7]) Text zákona Norvéžského srovn. v Zeitschr. f. Hdlsr. 47 sv., 2. seš. (1898) str. 492.—495.

[8]) Srov. Pester Lloyd č. 20 z r. 1903 a můj článek v a. Ö. G. Zeit. č. 39 z r. 1905.

[9]) Rozřadění v e š k e r ý c h z á k o n ů a o s n o v o šeku v příčině passivní způsobilosti šekovní na d v ě skupiny srovn. v mém spise § 5. str. 56. a násl.

Japonského (platného od 16. června 1899) jest passivní způsobilost k šekování neobmezená.[10])

Podobně jest nepochybno, že nesouvisí důvěra v právní ústav ten, která jest zajisté stěžejním základem vývoje a rozšíření šeku, tak s osobou šekovníka jako s osobou vydatele, jenž má u šekovníka jako fond platební pohledávání k volné disposici (srovn. § 5. str. 64. a násl. mého spisu).

K tomu nelze neuznati, že obmezení passivní způsobilosti k šekování na osoby a firmy v § 1. zákona uvedené souhlasí úplně s účelem ústavu šeku: neb šek má sprostředkovati ano nahraditi placení hotovými, a jest tedy zajisté konsekventní, jestli zákon osoby takové k sprostředkování hotového zaplacení povolal, které povolány jsou k tomu, aby peníze na cizí účet přijímaly a takto právě placení za osoby ty sprostředkovaly. (Srovn. též motivy l. cit.)

Též historický vývin šeku úplně souhlasí s tímto obmezením passivní způsobilosti k šekování.

Jak známo (srovn. můj spis § 3. str. 15. a násl.), byl to v Hollandsku stav tak zvaných pokladníků („Kassierer"), kteří pro zákazníky, mandanty své zejména též placení sprostředkovali a to na základě listin: buď kvitancí neb poukázek, které právě jsou základem ustanovení Hollandského obch. zákona o šeku (Wettboek van Koophandel z 10. dubna 1838 čl. 221 a násl., srovn. můj spis § 1. a § 3.). A podobně měly se věci v Italii, kde banky („Žirobanky") peníze i cenné papíry do uschování přijímaly, a to tak, že zákazníci poukázkami disponovali a takto i zejména též platy sprostředkovali. A tak i zejména v Anglii, která jest přece pravou vlastí ústavu toho, a kde vznikl a rozvinul se šek právě na základě praxe bankéřů Londýnských. Srovn. § 3. str. 17. a násl. mého spisu.

Konečně též souhlasí toto ustanovení zákona s národohospodářským účelem šeku. Neb šek jest jen na základě míst odúčtovacích a žírovních způsobilý, aby svůj úkol národohospodářský vykonal a kýženého rozšíření nabyl. (Srovn. můj spis § 5. str. 56.) Proto správně podotýkají motivy k rakouskému zákonu str. 16.: „že úplný prospěch národohospodářský může šek pouze a jediné ve spojení s obchodem žírovním poskytovati, což však na základě neobmezené passivní způsobilosti jest nejen pravdě nepodobné nýbrž přímo nemožné. Obchod šekovní vůbec a činnost šekovníka zvláště jsou

---

[10]) Německý překlad nového obchodního zákona Japonského byl opatřen a vydán Dr. Lönholmem, professorem na universitě v Tokio (1899 v Tokio, Jokohama a v Bremách). Kdežto starší, dřívější zákon Japonský přilnul ponejvíce k zákonu Anglickému, mimo to též k zák. francouzskému, italskému i částečně Německému, zakládá se nový zákon obchodní ponejvíce na něm. z. obch. (srovn. též Lönholm úvod, pak články prof. Rehme v Zeitschr. f. d. Hdlsr., sv. 51., str. 1. a násl., pak sv. 52., str. 444—484).

právě s velečetnými stránkami obchodu bankovního velice příbuzny, tak že lze tvrditi, že banky a bankéřové mají úplnou k šekování způsobilost."

Zajisté dlužno též souhlasiti, že zákon vypustil ustanovení osnovy z r. 1895 v § 1. obsažené, týkající se zvláštního rejstříku, který by se u obchodních komor v příčině osob a firem k šekování způsobilých vedl, neb postačí tu úplně zanešení v rejstřík obchodní, a to tím spíše, uváží-li se, že zvláštním takovým rejstříkem, jakož v osnově z r. 1895 byl navržen, naprosto nelze dosáhnouti toho, aby se tím vyloučily nespolehlivé firmy a osoby z passivní způsobilosti k šekování. Jest tedy dotčené ustanovení zákona v § 1. v příčině passivní způsobilosti šekovní úplně správné a účelné.

Též dle zákona ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. jest passivní způsobilost šekovní podstatnou náležitostí šeku, jak seznati lze z konečného odstavce § 2. zákona, souhlasícího s konečným odstavcem § 2. osnovy z r. 1895.

Šek znějící na šekovníka, jemuž dle § 1. nepřísluší passivní způsobilost k šekování aneb jenž postrádá jiné podstatné náležitosti § 2. zákona, není proto neplatný, není to však šek ve smyslu zákona z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z., nevzniká z listiny takové zejména a tak i obzvláště z indossamentů na listinu takovou psaných závazek ve smyslu a ustanovení tohoto zákona.

Listina taková nepřináší sebou zvláštních výhod, které dle zákona z 3. dubna 1906 č. 84. ř. z. šekům příslušejí, zejména nepřísluší majiteli listiny takové právo postižné dle čl. 15. zákona toho.

Listinu takovou dlužno posuzovati dle ostatních ustanovení obč. a obchodního zákona (§ 2. zák. in fine).

Listina taková bude pravidlem poukázkou dle § 1400. obč. zák. a je-li tu náležitostí předepsaných, kupeckou poukázkou dle čl. 301 zák. obch.

Trefně připomínají motivy (str. 17.), „že ústav, který dle znění stanov není oprávněn, aby o penězích u něho složených bylo šekem disponováno, v případě, že by byl o pohledávce takové na ústav dotčený od zákazníka vydán šek, zamítnutím zaplacení šeku dle § 14. zákona vydateli jest zavázán, neb překročení ustanovení stanov má pro ústav toliko následky dle práva správního („verwaltungsrechtliche Folgen").

Ovšem se tu předpokládá, že po zákonu ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. § 1. jest jinak ústav ten passivně způsobilý k šekování.[11])

Zákon ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. obsahuje pak ještě v § 2. dvě menší změny § 2. osnovy z r. 1895.

---

[11]) Ostatně srovn. k tomu můj spis § 5., str. 72., kde též v příčině ustanovení konečného odstavce § 2. zák. rak. jest porovnáno veškeré cizozemské zákonodárství. Nová uherská osnova (§ 1. konečný odst.) nařizuje stručně, že postrádá-li listina náležitostí v § 1. vytčených, nelze se k ustanovením zákona o šeku táhnouti.

Změny ty od kommisse panské sněmovny navrhované byly též od panské sněmovny přijaty.

Především bylo v § 2. ad 1 vsunuto za slovem „listiny" slůvko „samé", tak aby bylo nade všechnu pochybnost jasno, že pojmenování „šek" musí v kontextu listiny samé obsaženo býti, jakož též čl. 4. zák. směn. ze dne 25. ledna 1850 č. 51 ř. z. nařizuje. (Zpráva kommisse panské sněmovny, strana 6.[12])

Přídavek tento jest neškodný, ač ho vzhledem k tomu, že osnova výslovně též nařizuje v § 2. ad 1, že pojmenování "šek" musí se státi v textu listiny, nutně potřebí není; neb z tohoto ustanovení osnovy vysvitá již jasně, že nepostačí, aby papír byl jako šek označen buď ve zvláštní listině, neb jen „nadepsáním aneb poznamenáním na straně". Srovn. k čl. 4. směn. zák. Grünhut, Pr. směnečné (v Lipsku 1897) str. 338 a Lehmann (Právo směnečné, Stuttgart 1896) § 90. str. 340.

Dále poměněno též k návrhu kommisse té ustanovení v § 2. ad 5 osnovy v příčině rozkazu od vydatele šekovníku v šeku daného,[13]) aby z jeho pohledávky šek vyplatil, „že v rozkazu tom nesmí býti zaplacení závislým učiněno od nějakého vzájemného splnění toho, kdo má plat přijati"; a přidáno tu, „aneb od nějaké podmínky." [14])

Tím má rozhodně a jasně býti vyznačeno, že rozkaz ten platební musí zníti bezvýminečně.

Náležitost tato šeku vyplývá nutně (jakož jsme již ve spise § 5. str. 71., 72. vyložili) z povahy šeku, jehož účelem jest sprostředkovati placení hotovými. Proto jest nevyhnutelno, aby šekovníku dán byl rozkaz docela určitý i jasný, aby mu zejména nebylo potřebí, pouštěti se do nějakého výkladu rozkazu toho, aneb do posuzování právního poměru mezi vydatelem a majitelem šeku[15]) Srovnej též rak. motivy. Podobně v zák. obchodním čl. 301 a v novém něm. obch. z. čl. 363. Cizí zákony [16]) srovn. v mém spise str. 72.[17]) [18])

---

[12]) Tak i uherská osnova § 1. ad 1. Srovn. můj čl. v a. ö. Ger. Z. č. 39 z r. 1905.

[13]) V mém spise str. 169 § 2. ad 5 čti „od vydatele šekovníku daný".

[14]) Dle vzoru zákona Anglického, kde šek jest, jak známo, toliko směnkou na bankéře vydanou a na viděnou splatnou (čl. 73.) a musí býti rozkaz od vydatele šekovníku daný, jako dle čl. 3. a 4. angl. směn. zák., bezvýminečný. Srovn. můj spis § 5.

[15]) Ve spise mém str. 71., 72. jest chybou tisku místo „majitelem šeků" — „trassatem". Správně v něm. spise „Checkinhaber" str. 49.

[16]) Nový japonský zákon nařizuje v čl 530 ad 5 stručně, „že musí dán býti šekovníku prostý rozkaz, aby šek vyplatil."

[17]) Naproti tomu kommisse panské sněmovny nepřijala definici pohledávání vydatelova u šekovníka ku krytí šeku určeného, jakož zejména v něm. osnovách jest uvedena. Srovn, můj spis § 5., str. 64. a násl. Tím má býti též

Další odchylka od osnovy z r. 1895 nalezá se v § 9. zákona ve prospěch c. k. poštovní spořitelny. Dle zákona (§ 9. odst. 3.) jest c. k. spořitelna poštovní oprávněna k předložení šeků, na jméno znějících a na c. k. pošt. spořitelnu vydaných, určiti jiné lhůty presentační, které však nesmí býti delší 14 dnů počítaje ode dne vydání šeku. Toto vyjímečné ustanovení bylo v zájmu obchodu c. k. poštovní spořitelny přijato, kde jednotná presentační lhůta 14denní jest zavedena a též již ustálena. Ustanovení to zajisté odpovídá zásadám, již v motivech osnovy z r. 1895 (str. 14. Srovn. též můj spis str. 37.) vysloveným, zejména, aby usance ustálené byly co nejvíce šetřeny.

Druhá odchylka zákona v § 9. od osnovy v § 9. týká se vyměření lhůt presentačních.

Jak jsme ve spise ,,Šek ve vědě a v zákonodárství" § 8. str. 90. a násl. uvedli, jest šek určen k tomu, aby sprostředkoval placení hotovými, a není zejména šek papírem úvěrním a cirkulačním jako směnka. Proto jest nutno, aby umožněno bylo majiteli šeku, aby si mohl vyzdvihnouti co nejdříve obnos šekový z pohledávání pro vydatele u trassata volného, aby tedy byly lhůty presentační krátké. Avšak stanovisko národohospodářské vyžaduje z druhé strany, aby vyplacením šeku více závazků hladce a snadně bylo splněno, aby tedy šek prošel více rukama[19].)

---

odůvodněno připuštění šeku na úvěr; proto též byl poměněn § 23. v odst. 1., kde místo ,,nepřísluší pohledávání proti šekovníku" přijato v zákon z 3. dubna 1906 ,,nepřísluší pohledávání k zaplacení šeku způsobilé." Srovn. k tomu můj spis § 5. l. cit. hlavně pak též dále k § 23. zákona.

[18]) V příčině akceptace šeku zůstal čl. 8 osnovy nezměněn. (Srovn. zákon i osnovu na konci spisu.) O tak zv. surrogátech přijetí (marking, certifying, cancelling, agnosce, visum) srovn. můj spis § 7., str. 85.—90.

Bylo též navrhováno, aby tak zv. ,,certifying" t. j. prohlášení šekovníka na šeku, dosvědčující, že šek pohledávkou u něho pro vydatele volnou, kryt jest, bylo pojato do zákona rakouského. (Srovn. v prot. o sezení poslan. sněmovny ze dne 9. února 1906, návrh Dra Ofnera a hlavně odpověď Dra Kleina str. 34051 k tomu též motivy str. 22. a zprávu národohosp. výboru str. 8.)

Jak známo, jest prohlášení toto hlavně v Anglii a Severní Americe (certifying, marking) zavedeno a též jako agnosce v Německu a poněkud i v Rakousku v obyčeji. (Srovn. můj spis.) Bylo však právem v rak. zákona vynecháno. Neb by tím jednak obchod šekový byl jen znesnadněn, neb by pak nastal rozdíl mezi šeky osvědčenými a neosvědčenými, které by v ceně zajisté klesly. Šek osvědčený pak přiblížil by se velice směnce, a pozbyl by tím způsobilosti k dosačení účele, šeku vytknutého (srovn. § 4. mého spisu). Bylo by ale též pak nutno, připojiti k zákonu podrobné ustanovení — zákon by se stal v příčině té nejasným a obchod šekový by pozbyl hladkosti kýžené a stal se velice komplikovaným. Proto bylo zatím upuštěno od zákonného upravení osvědčení tohoto — až jak se dále v obchodu šekovním vyvine a osvědčí. Zakázáno zákonem prohlášení takové není.

[19]) Srovn. k otáze té veledůležité můj spis § 8., str. 90., motivy rak. osnovy str. 22., pak hlavně Wendt (,,Das allgem. Anweisungsrecht") str. 130 a násl., Cohn v Endemannově Handb. des Handelsr. III., str. 1141 a násl., 1156 a násl., Riesser v Goldschmidtově čas. 40. sv., str. 310 a j. v.

Jest tedy věcí zákonodárství, aby sprostředkovalo mezi těmito sobě částečně odporujícími účeli a určilo přiměřené všem poměrům lhůty presentační. Avšak z toho též lze vysvětliti, že ustanovení lhůt presentačních v rozličných státech dopadlo velice různě.[20])

Tak na příklad ustanovuje zákon anglický (§ 74.) lhůtu pouze vůbec „přiměřenou" (reasonable time), kdežto zákon francouzský z 14. června 1865 v čl. 5. a souhlasně zákon Švýcarský v čl. 834 a 835 určují lhůty 5 a 8denní dle toho, jedná-li se o šek místní neb distanční [21]); zákon belgický určil pak lhůtu 3 a 6denní; zákon italský 8 a 14denní; nejnovější pak osnova uherská v § 7. (srovn. můj článek v Ö. Ger. Ztg. č. 39 z r. 1905) ustanovila jednotnou lhůtu 8denní.

Ruská osnova určila v § 581 lhůty pro šeky místní na 5 dnů, pro šeky distanční na 14 dnů a nový zákon japonský v čl. 533 lhůtu jednoho týhodne. (Srovn. obšírně můj spis § 8. str. 90. a násl.)

Osnova rakouská z r. 1895 určila v § 9. lhůty ty na 3 dny pro šeky místní a na 5 dnů pro šeky distanční (souhlasně s německou vl. osn. z r. 1892 a osn. spolkovou v § 8.); — a byl-li šek v Istrii, Dalmacii neb na tamních ostrovech na některé, mimo tato jmenovaná území, avšak v tuzemsku ležící místo vydán, měl býti týž do 5 dnů ode dne vydání na místo platební zaslán a do 3 dnů po lhůtě, kdy tam došel, trassatovi k placení předložen.

V kommissích říšské rady uznány (zejména k námitkám z kruhů bankéřských) lhůty ty za příliš krátké, a byla tedy (souhlasně s franc. a švýc. zákonem) určena v zákoně z 3./4. 1906 č. 84 ř. z. § 9. lhůta presentační pro šeky místní na 5 dnů a pro šeky distanční na 8 dnů; podobně pak v příčině šeků v Istrii atd. vydaných rozšířena lhůta 3denní na 5 dnů.

Další dvě poněkud odchylná ustanovení nalézají se v § 11. zákona. První odstavec § 11. zůstal úplně nezměněn.

Druhý odstavec § 11. osnovy z r. 1895 zněl: „Šek, jenž nesvědčí majiteli, musí k žádosti šekovníka (trassata) býti při vyplacení hotovými kvitován."

Zákon pak nařizuje, „že šek, nezní-li majiteli, musí k žádosti šekovníka při splnění býti kvitován."

Tak stalo se k návrhu kommisse panské sněmovny z toho důvodu, že jest obyčejem obchodním, že i šeky, které nejsou určeny k hotovému vyplacení, nýbrž k „účtování" (srovn. § 22. osnovy i zákona), zavázán jest majitel kvitovati.

Třetí odstavec § 11. osnovy, „že majitel šeku není povinen přijati dílečné placení", zustal nezměněn.[22])

[20]) Srovn. veškeré zákonodárství v mém spise § 8., str. 90—93.

[21]) Srovn. můj spis § 4., str. 49. a str. 52. a násl.

[22]) Cizozemská zákonodárství v příčině placení kvitování, dílečného placení a j. srovn. v mém spisu § 6., str. 94. a násl.

Též dle nového Japonského zákona nesmí majitel šeku (jako dle dřívějšího zák. čl. 761 ad 2) částečné zaplacení odmítnouti; toto poznamená se na šeku a jest majitel povinen na opise šeku dílečné placení to potvrditi, čl. 484 a 537.

Zákon pak přijal jako 4. odstavec *nové* ustanovení: „že přijal-li majitel šeku dílečné zaplacení, jest povinen, totéž na šeku odepsati a šekovníka o zaplacení tom kvitovati.“ Ustanovení toto souhlasí s nařízením řádu směnečného v čl. 39. odst. 2. a jest z týchž důvodů, jako v příčině směnky vůči ustanovení v § 20. ad 6, souhlasnému s nařízením čl. 82. zák. směn. úplně *správné* a *účelné*, zejména aby dlužníku lze bylo, vůči ustanovení čl. 82. ř. sm. a tedy souhlasného ustanovení § 20. ad 6 zák. o šeku částečné zaplacení to namítati, kdyby listina přešla do rukou osoby třetí, zejména majitele *bezelstného*.

Revidovaná osnova vládní z r. 1904 navrhovala v § 11. přídavek k 3. odstavci, „že majitel šeku *oprávněn* jest od šekovníka žádati zaplacení *potud*, *pokud* pohledávka, u něho pro vydatele, volná, k úplnému zaplacení šeku však nestačící, připouští.“

Avšak kommisse panské sněmovny návrh tento nepřijala. A to právem. Neb jak známo (srov. obšírně v mém spise § 11. str. hlavně 120—123), *nepřijala* rak. osnova i zákon o šeku theorii zejmena Cannsteinem hájenou, dle níž (podle nauky ve *Francii* a v *Belgii*, částečně též v *Italii panující*, čehož ohlas nalézáme též v ustanovení § 10. vládní a spolk. Německé osnovy z r. 1892 srovn. můj spis § 11.), má se za to, že *pohledávka*, pro vydatele u šekovníka volná, jest vydáním šeku majiteli téhož *postoupena*. Proto též nepřísluší dle rak. osnovy i zákona majiteli šeku proti *šekovníku* přímé *právo žalobní*. (Srovn. obšírně v § 11. spisu.)

Proto shledala kommisse panské sněmovny, že tento přídavek revidované osnovy *odporuje přímo zásadě*, dle které *majiteli nepřísluší proti šekovníku* přímý nárok žalobní. A to právem. Neb jest-li zákon *zásadně* odepírá majiteli šeku *přímý nárok* proti šekovníku, jest to jen *nutná konsekvence*, že majiteli šeku nepřísluší též *nárok* na *část pohledávky*, u šekovníka pro vydatele volné.

Není ovšem pochybnosti, že na základě obapolného *srozumění může* šekovník majiteli šeku i pohledávku vydatelovu k *dílečnému* zaplacení vydati; avšak bez takového srozumění nepřísluší dle *zákona rakouského* o šeku ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. majiteli šeku proti šekovníku nárok, žádati vydání pohledávky pro vydatele u šekovníka volné, k *dílečnému zaplacení šeku*.

Další změny dostalo se § 13. osnovy z r. 1895 v příčině *odvolání* šeku. Též zákon ze dne 3. dubna 1906 trvá rozhodně na tom, že jest šek *pravidlem neodvolatelný*.

Osnova z r. 1895 připouštěla odvolání ve *dvou* případech:[23])

---

[23]) O odvolání šeku srovn. obšírně můj spis § 13. hlavně str. 102—106, kdež i cizozemské zákonodárství.

1. byl-li šek, na jméno neb na řád znějící, výslovně odvolán dříve, než byl příjemci platu v šeku naznačenému odevzdán (§§ 426, 429 o. obč. z.);

2. stalo-li se odvolání teprv, když byla lhůta presentační p r o m e š k á n a, aneb p r o t e n p ř í p a d, kdyby šek ve lhůtě presentační nebyl k zaplacení předložen. V tomto případě má odvolání teprv po uplynutí lhůty presentační pro šekovníka účinek; šekovník nesmí šek, který byl platně vůči němu odvolán, vyplatiti.

Proti p r v n í m u případu odvolání šeku byly činěny důvodné námitky. [24])

Šek odjinud zaslaný dlužno pokládati za dodaný neb doručený dle ustanovení v § 429 o. z. obč. obsaženého. Dle toho přechází vlastnictví šeku takového na příjemce od doby, kdy papír skutečně obdržel (§ 429 odst. 1. obč. z.); jestli však si byl sám určil způsob zaslání, aneb jej schválil, zejména jedná-li se o odevzdání na některou osobu neb některý ústav (poštu, dráhu, povozníka), pokládá se osoba ta neb ústav za zmocněnce příjemcova a odevzdáním papíru tomuto zmocněnci přechází vlastnictví na příjemce. (Srovn. můj spis str. 105., Steinbach, Jur. Bl. č. 12. a násl. z r. 1877, Stubenrauch I. k § 429 str. 518, 519, Nippel III. 374 a j. v.)

Tu pak namítáno, že účinek odvolání šeku dle 1. odstavce § 13. jest závislým na okolnostech, o kterých šekovník tak snadno vědomosti nedosáhne, zejména zajisté nedosáhne o tom u r č i t é v ě d o m o s t i tehdy, jedná-li se o šek místní, spíše ovšem jedná-li se o šek distanční, odvolaný zejména telegraficky. Následkem toho ustanovení v § 13. ad 1 osnovy by pak šekovník k svému zajištění bral zřetel na každé odvolání šeku, na určité jméno neb na řád znějícího, a složil by úhradu v rukou jeho se nalézající k soudu, aby se sporům vyhnul. Majitel šeku musel by pak v př padě, že by se odvolání bylo stalo nesprávně, vésti spor, aby došel zaplacení, což by zajisté pro rozvoj ústavu šekovního prospěšno nebylo.

Následkem toho c. k. vláda rakouská pozměnila ustanovení 1. odstavce § 13. osnovy z r. 1895 v revidované osnově z r. 1904, kteráž změna byla též schválena a stala se zákonem.

Zní pak nyní 1. odst. § 13.: „Jest-li byl šek, znějící na jméno nebo na řád, který v y d a t e l b e z p r o s t ř e d n ě z a s l a l š e k o v n í k u, aby tento vyplatil obnos v něm naznačený příjemci platu v šeku vyznačenému, výslovně odvolán d ř í v e, než šekovník tento rozkaz splnil.“ [25])

---

[24]) Opakujeme zde stručně námitky, které ve spise § 10. str. 104 a násl. o b š í r n ě j i jsou uvedeny.

[25]) Srovn. též souhlasné ustanovení u h e r s k é osnovy § 13. in fine v mém pojednání v Ö. Ger. Z. č. 39 z r. 1905. O s t a t n í c i z í zákony srovn. v mém spise loco cit.

Ustanovení to jest zejména v zájmu usancí c. k. poštovní spořitelny a má hlavně za účel, aby bylo takto vydateli šeku umožněno, omyly neb nesprávnosti při vydání šeku sběhlé opraviti. (Srovn. též motivy str. 27.)

Druhá výjimka v odst. 2. § 13. osnovy z pravidla neodvolatelnosti šeku byla doslovně přijata též zákonem z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. (Srovn. k tomu můj spis l. a cit.) [26])

V § 16. odst. 5. zák. setkáváme se s nepatrnou změnou toho znění, že „dílečné zaplacení (srovn. § 11.) dlužno též vyznačiti v protestu neb ve vyjádření od šekovníka na šeku psaném, že byl šek v čas k zaplacení a to marně předložen, aneb v dotčeném potvrzení místa odúčtovacího," že šek byl před uplynutím lhůty presentační tam zas'án a že nebyl vyplacen. Nařízení to dodatečné jest zajisté úplně účelné. (Srovn. též svrchu k § 11.)

V § 20. zákona jakož v čl. 20. osnovy z r. 1895 uvedena jsou ustanovení řádu směnečného z 25. ledna 1850 č. 51. ř. z., která mají též pro šek míti platnost.

K případům těmto srovn. § 13. str. 143—159 mého spisu. Právě v čl. tomto 20. setkáváme se s některými důležitými změnami.

Především vynechal zákon ustanovení § 20. ad 4. osnovy z r. 1895, dle kteréhož měla nařízení čl. 62.—64. ř. směn. o zaplacení pro čest přijíti též ve příčině šeku k platnosti.

Námitky proti přijetí ustanovení čl. 62.—64. ř. sm. jsou v našem spise § 13. str. 150 a 151 uvedeny, zejména: že jednak poskytuje pohledávání vydatele u šekovníka a právo postižné majiteli šeku proti vydateli a indossantům příslušící dosti jistoty, a jednak že by se tím jen umožnilo vydateli, aby obešel ustanovení zákona o passivní způsobilosti a náležitosti úhrady šeku. Též jest ustanovení ř. sm. v příčině platu pro čest velice komplikované a tedy se pro šek již dle jeho povahy právní a dle účele (sr. § 4. spisu) nehodí.

Bylo tedy nařízení to ř. sm. právem v zákoně z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. vypuštěno. Srovn. k tomu též Randa v ö. Ger. Z. z r. 1898 a Právník č. 7. z r. 1898 str. 234—239.

---

[26]) Revidovaná osnova z r. 1904 měla v § 14. odstavec 2. toho obsahu, že šekovník má odepříti výplatu šeku nedatovaného neb opatřeného datem, jak šekovníku známo, nesprávným.

Nařízení to mělo krýti šekovníka, který by vyplacení nedatovaného šeku odepřel.

Srovn. obšírněji v mém pojednání v a. ö. Ger. Zeitg. č. 40 z r. 1905. Avšak dle návrhu národohospodářského výboru byl v zákonu odstavec ten vypuštěn jako zbytečný, poněvadž šek nedatovaný není dle § 2. odst. 2. vůbec šekem, nesprávné datování pak může se snadno státi pouhým omylem, a mohla by tedy z ustanovení takového pro účastníky vzniknouti i značná škoda, kdežto správa poplatková jest nařízeními čl. 25 chráněna. Srovn. ostatně jiné než v zákoně výslovně uvedené důvody odepření vyplacení šeku v mém spise (k § 13. osnovy) § 10., str. 106. a násl.

Nejdůležitějším jest zajisté ustanovení v § 20. zák. o falešném a padělaném šeku.[27])

Kdežto, jak známo (srovn. můj spis l. cit.), cizozemské zákony a osnovy šekovní buď nemají v příčině té vůbec ustanovení,[28]) aneb poukazují prostě k nařízením zákona směnečného, [29]) pokusila se rak. osnova z r. 1895, aby otázku tu zvláštním ustanovením v zákonu samém rozluštila. C. k. vláda rakouská správně uznala velký význam otázky té pro obchod šekovní, zejména vzhledem k velečetným případům praktickým, při jichž rozhodování jasně seznána panující v příčině té nejistota právní.[30])

Osnova z r. 1895 uvažovala též správně (srv. motivy), že by musilo důvěru v šekovní obchod velice poškoditi a rozvoj šeku zabrániti, kdyby vydatel byl v nebezpečí, že musí vyplatiti i šeky, které byly od kohokoli falešně jeho jménem vydány. Ustanovuje tedy osnova v příčině té v § 20. ad 6., že ,,platí v příčině šeků falešných a padělaných ustanovení čl. 75. a 76. ř. sm. s tím dodatkem, že byl-li falešný neb padělaný šek vyplacen, nese škodu z toho povstalou domnělý vydatel falešného neb vydatel padělaného šeku, pokud osobám těmto lze v příčině zfalšování neb padělání šeku vinu přičísti, jinak že nese škodu trassát čili šekovník. Úmluva od toho se odchylující nemá účinku právního.“

Dle tohoto ustanovení osnovy z r. 1895 měla tedy každá strana (vydatel a šekovník) nésti především následky svého zavinění, jest-li na př. vydatel neb majitel konta, neopatřiv řádně knihu šekovní (formuláře šekovní) k zfalšování šeku přispěl, aneb jestli šekovník vyplatil šek, jehož zfalšování neb padělání by byl při řádné kupecké pozornosti seznati musil.

---

[27]) Srovn. obšírně k tomu: Můj spis § 13., str. 152 a násl., pak má pojednání v O. Ger. Z. č. 40, 41 z r. 1905, v Deutsche Juristen-Zeit. č. 7. z r. 1906, v Zeitschr. für Hdlsrecht 57 sv., 4. seš. (1906), v Právníku z 31. ledna a z 15. března 1906.

[28]) Tak zejména zákon francouzský a belgický, kde praxis rozhoduje ponejvíce dle zásad v právu anglickém (čl. 79. zák. angl.) platných —; v Anglicku nařizuje čl. 79. pouze v příčině křížovaných šeků, že pravidlem nese škodu ze zaplacení falešného neb padělaného šeku šekovník, ač jestli byl šek bezelstně a beze vší nedbalosti vyplatil. Též nový obchodní zákon Japonský nemá v příčině té ustanovení, neb čl. 537 neodvolává se k čl. 446 obch. z., kdež o falešných směnkách jednáno, a podobně zákon skandinavský a osnova ruská (str. 154 spisu).

[29]) Tak veškeré něm. osnovy, starší i vládní osn. z r. 1892 v § 22 a osn. spol. rady v § 22., tak i osnovy Hoppenstedtovy I. § 19., II. § 15., tak i zák. italský § 341, k tomu § 327, 328 ř. sm., tak i švýcarský zák. čl. 836 k tomu 801 a 802 ř. sm. Obšírná ustanovení nalezáme v zák. Argentinském, srovn. o tom všem můj spis l. cit. Též nová uherská osnova poukazuje v § 21. ad 11 pouze k ust. zák. směn. čl. 81. a 82. Srovn. můj článek v Ö. Ger. Ztg. č. 39 z r. 1906.

[30]) Obšírněji v mém spise a v Ö. G. Z. č. 40 z r. 1906, kdež i jsou některé praktické případy uvedeny.

Jestli však žádné ze stran nelze viny přičísti, pak má dle nařízení tohoto osnovy z r. 1895 nésti šekovník škodu z vyplacení falešného neb padělaného šeku povstalou.

Jestli tedy šek zfalšoval neb padělal zřízenec vydatelův (majitele konta), aniž by tomuto bylo lze viny přičísti, musil by dle znění čl. 20. ad 6. osnovy a tak i dle platného rak. práva občanského šekovník škodu z vyplacení šeku takového nésti, byť i mu viny nebylo lze přičísti. Neb de lege lata ručí dle rak. obč. z. za škodu, zaviněním osobou třetí způsobenou, jen ten, kdož se bezprávného činu osoby třetí spolu zúčastnil (§§ 1295, 1301, 1010, 1161, 1315 o. z. obč.) [31]

Zejména ručí dle čl. 1315 o. z. obč., kdo vědomě zřídil osobu nebezpečnou aneb k nějakému výkonu osobu nezpůsobilou, za škodu, jinému tím způsobenou, a platí dle panujícího náhledu toto ustanovení čl. 1315 o. z. obč. o ručení principálovu za škodu, vinou zřízenců způsobenou, následkem zavinění při výběru osoby zřízencovy neb nedostatečného dozoru (culpa in eligendo a c. in custodiendo vel inspiciendo) stejnou měrou v příčině deliktů i poměrů obligačních (§§ 1315, 264, 1010, 1161).[32])

Též v theorii byly vysloveny náhledy různé o tom, kdo nese škodu z vyplacení padělaného neb zfalšovaného šeku, jest-li nelze ani šekovníku ani vydateli vinu přičítati.

Dle Ungra [33]) má nésti škodu tu šekovník, jedná-li se o šek falešný, a vydatel, jde-li o šek padělaný (poněvadž v tomto druhém případě šek jest skutečně od vydatele vydán). Avšak z důvodů právně-politických mělo by dle Ungra (str. 62. pozn.) v zákonu o šeku býti ustanoveno, že nese šekovník škodu z vyplacení falešného neb padělaného šeku vždy, nedokáže-li, že lze vydateli vinu přičísti.

Jiní jsou toho náhledu,[34]) že ve všech těchto případech nese vydatel škodu z vyplacení šeku povstalou (tak Hanausek v Jur. Bl. č. 20. z r. 1889), a to na základě zásad v příčině mandátů platných. Opět jiní (tak zejmena Strauss v Jur. Bl. I. č. 19. z r. 1894) vyslovují se pro to, aby ve všech těchto případech nesl šekovník škodu z vyplacení

---

[31]) Tak i dle pruského zák. a. L. R. I., 6, §§ 53., 64. a násl., I., 13, § 36. a též dle obč. z. Saského §§ 776, 779. Jinak dle Franc. zák. Code Civil čl. 1384 a dle zák. Ital. Codice Civile čl. 1153 jakož i poněkud též dle nejnovějších zákonů obč.: zák. Švýc. §§ 61.—63., obč. zák. Něm. čl. 831 a osnovy Ruské čl. 1074, 1075. Srovn. dále.

[32]) Srovn. k této velice sporné otázce hlavně Randa (dobrozdání str. 129.) též o závazcích k náhradě škody str. 44. a násl., Unger „Handeln auf eigene Gefahr" str. 53., 63.; Pfaff, Dobrozdání str. 67. a násl. Strohal, Dobrozdání str. 153 a násl., Zeiller, kom. III. str. 283, 743, 744, 586, Stubenrauch, kom. (8. vyd.) II., k §§ 1010, 1161, 1315, str. 231, 233, 437, 613—615, Pfaff-Krainz, kom. § 406, Codex Theresianus (Harasovsky) I. sv., návrh Martiniho. III. díl, 13. kap. § 28. a j. v.

[33]) „Handeln auf fremde Gefahr" (1894) str. 53. a násl.

[34]) Tak nejnověji též v Holdheimově čas. č. 12 z r. 1905.

šeku povstalou a to „propter rationem aequitatis". Neb šekovník převzal spravování majetku vydatelova a tím zajisté i nebezpečenství s tím spojené, a jest tím spravedlivější, aby šekovník škodu takto povstalou nesl, uváží-li se, že obdrží za zpravování majetku vydavatelova (pohledávky ku krytí šeků určené) provisi.[35]) (Srovn. ještě též Cohn v Endemannově přír. kn. obch. práva III., str. 1165 a v čas. pro srovn. právovědu XII. str. 122—124.)

Bylo tedy proti ustanovení v § 20. ad 6 osnovy z r. 1895 namítáno, že jest nařízení to vůči šekovníku nespravedlivé a nebezpečné, poněvadž by, jak výše uvedeno, šekovník nucen byl v případech, kde zfalšování neb padělání šeku bylo způsobeno zřízencem vydatelovým, aniž by tomuto bylo lze viny přičísti, musil šekovník vždy nésti škodu z vyplacení šeku povstalou, byť mu i sebe menší viny nebylo lze přičísti. A případy, kdy zfalšování neb padělání šeků stalo se zřízenci vydatelovými, jsou dle zkušeností velice časté a jedná se skoro vždy o veleznačné obnosy.[36])

A jestli se poukazuje proti nařízení osnovy té k ustanovení o. z. obč. (de lege lata), tuť zajisté též všeobecně uznáno, že změněné poměry moderního života, důvody hlavně hospodářské a socialní, nutně vyžadují v příčině ustanovení o náhradě škody nápravy a to zejmena přísnějšího ručení principála za škody vinou zřízencovou způsobené.[37])

Již revidovaná osnova rak. z r. 1904 poměnila následkem toho čl. 20. ad 6 osnovy z r. 1895 potud, že vsunuta byla za větou „pokud osobám těm lze viny přičíst," slova: „aneb jestli zfalšování neb padělání způsobeno bylo od jejich zřízenců, kteří zmocněni byli k manipulaci šeky."

Následkem petice obchodního gremia Vídeňského, aby toto ručení principálovo rozšířeno bylo na všecky zřízence vůbec,[38]) usnesl se národohospodářský výbor poslanecké sněmovny sice nevyhověti zúplna žádosti té, avšak ručení to přece rozšířiti.

Uznáno totiž, že by nestačilo, aby vydatel ručil pouze v případě' když stalo se zfalšování od zřízenců, kteří byli zmocněni k mani-

---

[35]) Srovn. obšírněji a zejména též důvody pro to, aby nesl šekovník škodu takto povstalou, v mém spisu l. cit.

[36]) Srovn. případy v mém spise l. cit., pak v Ö. Ger. Z. č. 40 z r. 1905 uvedené.

[37]) Tak již též z více stran pro právo rakouské k §§ 1315, 1311, 1011, 1161 obč. z. hl. Pfaff, Dobrozdání l. cit., Steinbach v Jur. Bl. č. 21—37 ex 1888 (též jako zvláštní otisk), Krasnopolski v Mnichovské Krit. Vierteljahrschrift 22. sv., 510—511, Schreiber, Arbeitsvertrag; Mataja (Recht des Schadenersatzes vom Standpunkte der Nationalökonomie v Lipsku 1888) 172 a násl. a j. v.

[38]) Srovn. též Dr. Hammerschlag, „Ekonomist" v N. Fr. Pr. z 25. listopadu 1905 č. 14.821 a mé články v Právníku z 31. ledna 1906 č. 2, pak D. Jur. Zeit. č. 7 z r. 1906 Ztsch. f. Handlsr.. sv. 57., seš. 4, z r. 1906. a Bank-Archiv z 1./8. 1906.

pulaci se šeky, že je spíše potřebí rozšířiti ručení to i na případy, bylo-li falšování spácháno zřízencem, jenž v jednotlivém případě byl zaměstnán při manipulaci se šeky.

Proto bylo národohospodářskou komissí navrhnuto, aby místo slov „zmocněnými k obchodní manipulaci se šeky“ („von ihren zur Gebahrung mit den Schecks ermächtigten Angestellten“) byla přijata slova, kteří byli zaměstnáni při obchodním jednání se šeky („von ihren bei der Gebarung mit den Schecks verwendeten Angestellten“). Srovn. zprávu národohospodářského výboru str. 12.

A toto zostřené ručení principálovo bylo též těmi navrženými slovy přijato do zákona v § 20. ad. 4.

Ustanovení toto odpovídá též celkem nejen zásadám v doktrině panujícím, nýbrž i novému a nejnovějšímu zákonodárství (srovn. dále) a též zásadě slušnosti a spravedlnosti.

Avšak i proti tomuto takto doplněnému ustanovení osnovy revidované z r. 1904 (a nyní zákona) namítáno, že nemá býti ručení vydatelovo omezeno pouze na zřízence, jimž byl vydatel svěřil zacházení s šeky, nýbrž že má vydatel šeku čili majitel konta ručiti takto za veškeré zřízence své, aby šekovníku nebylo ukládáno tak příliš přísné ano nespravedlivé a nebezpečné ručení.

Avšak ustanovení takto rozšířené nebylo by správné.

Trefně podotýkají motivy k § 20. ad 4., „že již tímto ustanovením ukládá se vydateli šeku ručení za škodu zřízenci způsobenou, která závazek dle ustanovení rak. zákona obč. o náhradě škody daleko převyšuje“. Nynější ustanovení pak zákona o šeku nejen že souhlasí s nařízeními v nových a nejnovějších zákonech obč. o ručení za škodu, nýbrž lze je též ze stanoviska dogmatického a historického úplně ospravedlniti; rovněž jest pak i dle opatření tohoto ručení, které zákon šekovníku ukládá, zajisté velice mírné a úplně odůvodněné.

Dlužno tedy dle tohoto ustanovení zákona rozeznávati dvě skupiny případů zfalšování aneb padělání šeků, zřízenci vydatelovými, jednak, kde principál (vydatel šeku neb majitel konta) svěřil zřízenci zacházení s šeky (byť i jen v jednotlivém případě), a dále, kde se tak nestalo. V první skupině lze zajisté ručení principálovo za škodu zřízencem, jemuž svěřil zacházení s šeky, a jenž šek zfalšoval neb padělal, způsobenou, ospravedlniti, uváží-li se, že principál sobě osobu své důvěry sám takto vyvolil a že tedy dlužno za to míti, že principál buď v příčině volby neb dohledu patřičné opatrnosti a péče neužil.

Podobně zajisté již dle práva římského v některých případech.

Jak známo, panovala v římském právu v příčině nároku na náhradu škody rozhodně zásada zavinění. Výjimky od zásady té byly nemnohé, zejména v příčině hostinských, plavců

a povozníků.[39]) Dle staroříms kého práva byli živnostníci tito bezvýminečně právi ze škody, která zřízenci jich v příčině věcí, jim od cizinců svěřených, byla způsobena, a to beze všeho ohledu, zdali živnostníkům těm viny lze přičísti. Avšak jiný názor panoval již dle práva novějšího; tu shledáváno zavinění hostinského a pod. v tom, že znaje nebezpečné poměry ve své živnosti, měl zvláštní opatrnost a péči věnovati zřízencům svým: byla-li jimi škoda způsobena, mělo se za to, že živnostník povinnou tuto péči zanedbal, a tedy škodu tím zavinil. A tato výjimečná ustanovení práva římského přešla, jak známo, i do nových zákonů občanských: Tak srovn. rak. obč. zák. §§ 970, 1316, k tomu čl. 395, 400, 402 zák. obch. (a tak i některé zvláštní zákony, tak § 14. zák. o skladištích z 28. dubna r. 1889, tak i zákony o ručení c. k. pošty a dráh dle § 19. nař. z 16. list. 1851 č. 1. ř. z., min. nař. z 18. září 1864 č. 238 ř. z. § 10., a min. nařízení z 10. prosince 1892 č. 207 ř. z., k tomu čl. 422 a 423 zák. obch.) — tak srovn. čl. 701 a násl. nového obč. zák. Něm., čl. 486 a 487 zák. švýc., čl. 385—392 osnovy ruské a j. v.

Zásadu pak, na níž ustanovení § 20. ad 4. zákona o šeku spočívá, shledáváme vyslovenou též v některých nových a zejména i nejnovějších zákonech občanských v příčině nároku na náhradu škody.

Dle čl. 1384 Code civil a čl. 1153 Codice civile ručí principál bezvýminečně za škodu, kterou zřízenec svým zaviněním při výkonu mu svěřeném způsobil, kdežto dle zák. článků těchto jest ručení rodičů, poručníků a mistrů za škody, zaviněním dětí, svěřenců a učedníků způsobené, pouze podminečné, totiž nedokáží-li, že jim nebylo lze, dotčený čin poškozující zabrániti.

A zásadně podobná ustanovení nalézáme v zák. Švýc. čl. 62, v novém obč. zák. Něm. čl. 831 a v osnově Ruské čl. 1074.

Též dle Švýc. zák. § 62 ručí principál za škodu, kterou zřízenec při výkonu mu svěřeném byl nedovoleným jednáním zavinil, ovšem jestli nedokáže, že potřebnou péči byl vynaložil, aby škodu tu zabránil.

Podobně i dle osnovy Ruské (čl. 1074), dle níž taktéž ručí principál za škodu zřízencem při výkonu mu svěřeném způsobenou, neprovede-li důkaz podobný.

A tak i zejména dle nového obč. zák. Něm. v čl. 831,[40]) který nařizuje, že ručí principál za škodu, jednáním bezprávným zřízence za-

---

[39]) Dig. IV. 9. „Caupones, stabularii ut recepta restituant". 47 5 Actio facti adversus nautas, caupones et stabularios". Srovn. hl. Puchta Pand. § 372, Windscheid II., str. 384, 545, Brinz § 142, str. 612. a j. v.

[40]) Nový obč. zák. Něm. přijal podle vzoru zákona Švýc., (a tak i osnova Ruská) též zásadu zavinění v příčině nároků na náhradu škody; týž nařizuje pouze v příčině škody, při splnění obligace zřízencem neb zástupcem způsobené, bezvýminečné ručení principálovo v § 278. V příčině deliktu

viněnou, a to při výkonu jemu svěřeném, pokud nedokáže, že buď volbě zřízence neb dozoru naň přiměřenou pozornost věnoval, neb že by i vzdor pozornosti té škoda se byla stala.

Z toho tedy zřejmo, že veškeré tyto nové (Code Civil, Codice Civile) i nejnovější zákony (obč. z. Něm., zák. Švýc., osnova Ruská) jen potud ukládají principálu závazek, aby škodu nedovoleným jednáním zřízence způsobenou nahradil, jestli byla způsobena škoda ta při výkonu zřízenci svěřeném.

A tak jest zajisté i ustanovení rak. zákona o šeku pro případy této prvé skupiny odůvodněno.

Jinak má se věc v případech, kde nebylo zřízenci svěřeno zacházení s šeky.

V případech těchto však nespadá postavení neb vlastnost škůdce jako zřízence pravidlem ani na váhu.

Neb stalo-li se zfalšování neb padělání šeku na formuláři, který pochází z knihy šekovní, jež byla vydateli neb majiteli konta od šekovníka odevzdána, tu zajisté v nejčetnějších případech bude lze vydateli vinu přičítati zejmena, že šekovní knihu řádně neopatroval a takto zfalšování umožnil. Vydatel ručí pak následkem zavinění svého za škodu z toho povstalou. Neb jinak lze sobě nesnadno mysliti, že by zřízenec nabyl formuláře šekovního, leda vloupáním se do pokladny a pod. Použil-li však zřízenec formuláře cizího, bude na šekovníku, aby při výplatě užil zvláštní opatrnosti, — neučinil-li toho a vyplatil-li šek falešný, nese škodu též následkem zavinění svého. Zřejmo tedy, že v těchto případech skupiny druhé není břímě, které zákon šekovníku ukládá, tak značné.

Proto jest zajisté ustanovení již revidované osnovy a nyní rakouského zákona o šeku z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. v § 20. ad 4 úplně odůvodněno a docela účelné, dle něhož pouze v první skupině případů těch, jestli totiž vydatel zaměstnal zřízence při obchodním jednaní se šeky, práv jest týž ze škody, vyplacením falešného neb padělaného šeku povstalé.

(t. j. vlastně v případech nároku na náhradu škody z nedovolených jednání, i nároků na náhradu škody ze zákona), však zákon pošinul pouze břímě důkazu, uloživ žalovanému, aby svou bezvinu dokázal, uznávaje nespravedlivost ustanovení, že žalobce má nesnadný důkaz provésti o vině žalovaného. Poněvadž pak důkaz žalovanému uložený velice nesnadno se provede, má ustanovení čl. 831 o podmínečném ručení žalovaného vlastně nahraditi zásadu, že principál jest bezvýminečně za škodu vinou zřízence způsobenou zavázán. Dle toho tedy vlastně Něm. obč. zák. z r. 1831 ustanovuje domněnku právní v příčině zavinění principálova, tak že pak ovšem tento musí provésti důkaz o bezvině své. Srv. ustanovení § 831 hlavně Planck (Koment. k obč. zák. něm.) str. 623 a násl., k tomu též str. 50. a násl., Dernburg §§ 66., 68., str. 143 a násl. a 621. 623 a násl., Cosack § 71. str. 255 a násl., Achilles str. 114, 232, 290 a j. v.

Trefně uvádějí též motivy, že by příliš přísným závazkem vydatele šeku vývoji šeku se neposloužilo, poněvadž by ustanovení takové bylo způsobilé, aby obecenstvo od použití šeků odstrašilo.

Avšak i k tomuto ustanovení revidované osnovy a nyní zákona v § 20. ad 4 byl v říšské radě poslanecké učiněn další návrh (od posl. Dra Ofnera), aby totiž tento závazek vydatelův obmezen byl výslovně na prokuristy, obchodní plnomocníky a obchodní příruči". Návrh ten byl byl též přijat, avšak panskou sněmovnou opět vyloučen, a to právem.

Neb rozhodnou jest, jakož seznali jsme, toliko okolnost, že vydatel zřízenci svěřil zacházení s šeky, kdežto způsob postavení zřízence jest úplně lhostejný, zejmena i též, je-li placen čili nic.

Též dlužno uznati, že není přece potřebí, aby vydatel byl majitelem obchodní živnosti neb živnosti vůbec.

A zajisté by obmezení takové jen bylo způsobilým, aby se ustanovení zákona o ručení vydatele obcházelo.[41])

Jestli konečně lze oběma stranám, i šekovníku i vydateli v příčině vyplacení falešného neb padělaného šeku vinu přičítati, dlužno přihlížeti k nařízení § 1304 o. z. obč.[42])

V § 20. ad 5 poukazuje zákon (tak i revid. osnova) v příčině přetržení promlčení nároku postižného k ustanovení čl. 80. ř. sm., jakož i k nařízení § 8. konk. řádu z 25./12. 1868 č. 1. ř. z. z r. 1869.

Čl. 80. ř. sm. nařizuje, že promlčení (dle čl. 77.—79. ř. sm.) přetrhuje se jenom doručením žaloby a jen proti tomu, na nějž žaloba podána jest. Ohlášení rozepře (Streitverkündigung) se strany žalovaného zastupuje v tomto ohledu místo žaloby (srovn. o ohlášení rozepře § 21. nového soudn. ř. z 1./8. 1895 č. 113 ř. z.).

Dle § 8. konk. ř. z 25./12. 1868 č. 1. ř. z. má přihlášení pohledávky směnečné ke konkursu tentýž účinek jako doručení žaloby dle čl. 80. sm. ř.

Podstatný rozdíl nařízení v příčině přetržení promlčení směnečných nároků od ustanovení obč. z. v § 1497 jest pak, že dle ustanovení obč. z. přetrhuje se promlčení již *podáním* žaloby.

Sem patří však též případ přetržení promlčení, jejž uvádí čl. XLV. uvoz. zák. k soudn. řádu ze dne 1. srpna 1895 č. 112 ř. z. a § 232 odst. 2. tohoto soudního řádu.

Dle ustanovení těchto [43]) přetrhuje se promlčení nároků směneč-

---

[41]) Podobné nařízení jako rak. zákon v § 20. ad 4, naleză se v Argentinském zákoně čl. 810 ad 2. Srovn. můj spis str. 154.

[42]) Srovn. ještě můj spis l. cit., pak mé články v č. 39—41 a Ö. G. Z. z r. 1905 v Právníku č. 2 a č. 5 z r. 1906; též v Ztsch. f. Hdlsr. 57. sv., 4. seš. (1906) v Deutsche Juristen-Zeitg. č. 7 z r. 1906. a v Bank-Archivu ze dne 1. srpna 1906.

[43]) Čl. XLV. uvoz. z. k soudn. ř. nařizuje, „že přivede-li se směn. pohledávka při prvním roku dle § 232, odst. 2. s. ř. k platnosti, má to účinek jako doručení žaloby dle čl. 80. ř. sm." Srovn. k tomu Ott (úvod v studium s. ř.) II. díl, str. 53., Neumann (Komentář k § 1.) str. 101, 547—552.

ných podobně jako doručením žaloby i tím, když byla pohledávka ze směnky při ústním líčení přivedena k platnosti. V zákonu z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. jest bohužel tento případ vynechán, což jest zajisté mezera citelná. Neb ačkoliv dle § 19. zák. o šeku přísluší majiteli šeku promlčeného nárok z materiálního poměru právního, který sloužil vydání šeku neb převedení za základ, vyžadovala jednak konsekvence právní, aby i toto ustanovení nové, pro směnečné promlčení platné, bylo v zákon šekový pojato jako nařízení § 8. konk. ř. a jednak bylo by též rozhodně na prospěch majitele šeku, jemuž jest zajisté pohledávka z šeku cennější než nárok z poměru materialního.[44])

V § 20. ad 10 zákona (§ 20. ad 12 osnovy z r. 1895) uvedeno v příčině nedostatečných podpisů mimo články 94 a 95 řádu směn. též docela správně nařízení § 1. zák. ze dne 19. června 1872 č. 88 ř. z. (tak zv. „Jaczinského novela").[45])

V čl. 21 zákona (a též revid. osnovy) setkáváme se s ustanovením o umořování ztraceného a pod. šeku a to ve způsobě od osnovy z roku 1895 poněkud rozdílné.

Ustanovení to bylo v osnově z r. 1895 obsaženo v § 20. ad 5, kde však se bylo odvoláváno prostě k čl. 73 ř. sm.[46])

Čl. 21. zákona o šeku [47]) nařizuje sice taktéž, že v příčině umoření šeku ztraceného, jež lze u c. k. obchodního soudu (obchodního senátu)

---

[44]) Poukázal jsem na ustanovení to čl. XLV. uvoz. zák. k soudn. ř. z 1. srpna r. 1895 č. 113 r. z. a k § 232, odst. 2. s. ř. již v Německém spise „Der Chek" (v dodatku), pak v českém spise „Šek ve vědě a v zákonodárství str. 151., 152. a opět v článku „a. ö. Ger. Zeit." č. 40., 41. z r. 1905.

Neb jest velice pochybno, zda-li náhled v příčině té zpravodajem panské sněmovny v sezení ze dne 27. února 1906 (zajisté v nejlepším úmyslu, aby již jednou kýžený zákon o šeku byl uskutečněn) vyslovený: „že totiž čl. 80. ř. sm. ustanovením čl. XLV. uvoz. zák. k s. ř. z 1. srpna 1895 č. 113 ř. z. došel pouze authentického výkladu, kterého dlužno prý ve všech případech používati, pro které platí nařízení článku 80. ř. sm. a že tedy není nutno, článek ten XLV. uv. z. výslovně v zákoně o šeku uváděti — dojde v praxi uznání. Ustanovení řádu směn. čl. 80. o přetržení promlčení jest výjimkou od zásady v obč. zák. (§ 1497) v té příčině platné a bude se tedy asi v příčině šeku žádati k rozšíření nařízení téhož na jiné případy, tedy i na případy čl. XLV. uv. z. a § 232 odst. 2. s. ř. výslovného ustanovení zákona, jako v příčině směnky a podobně jako se stalo v příčině ustanovení § 8. konk. ř.

[45]) Zákon tento nařizuje, že „nebylo-li směnečné prohlášení vydatelem vlastnoručně podepsáno, nýbrž jeho jméno s jeho svolením od někoho jiného napsáno, prohlášení takové jen tehdy ku směnečnému řízení se hodí, když zmocněnec i svůj vlastní podpis s doložkou o zmocnění svědčící připojí a mimo to se písemná od zmocnitele podepsaná aneb notářem neb soudem ověřeným znamením ruky opatřená plná moc předloží."

[46]) Čl. 73. ř sm. srovn. v mém spise str. 147, pozn. 178.

[47]) Srovn. podobné ustanovení v osnově uherské (čl. 19. a 20.), k tomu mé pojednání v č. 39 v a. Ö. Ger. Zeit. z r. 1905.

místa platebního žádati, platí ustanovení čl. 73. zák. směn. Avšak čl. 21. zák. o šeku především zkrátil lhůtu k předložení ztraceného a pod. papíru z 45 dnů (jakož v čl. 73. ř. sm. a též v uherské osnově o šeku čl. 19., 20. ustanoveno) na 30 dnů, a to zajisté správně a účelně, dle povahy šeku, který není papírem kreditním a cirkulačním, nýbrž platebním, prostředkem to k zaplacení na místě hotovými penězi, a nesmí oběh téhož býti příliš dlouhý a tedy i lhůty, zejména presentační (srovn. svrchu k § 9.) tomu přiměřené, a tedy konsekventně i lhůta amortisační.

Čl. 21. zákona pak obsahuje ustanovení další, dle něhož může soud, zaváděje řízení amortisační, k návrhu žadatele za amortisaci vyplacení šeku prozatímným opatřením dle čl. 389 až 400 ř. exekučního ze dne 27. května 1896 č. 79 ř. z. zakázati; byl-li šek vzdor tomu vyplacen, jest zaplacení to vůči žadateli bezúčinné.[48])

---

[48]) Čl. 389—400 exek. ř. ze dne 27. května 1896 č. 79 ř. z., pak nařizují:

§ 389. Činí-li strana žádající za zavedení umořovacího řízení návrh, aby šekovníkovi bylo zakázáno vyplacení šeku, musí přesně označiti opatření toto, dále dobu, na kterou opatření toto se navrhuje, jakož i nárok od ní tvrzený nebo jí už přiřčený a má vyložiti jednotlivě podle pravdy skutečnosti, které její návrh odůvodňují (totiž, že ztratila chek), a má buď tyto skutečnosti nebo svůj nárok osvědčiti.

U pohledávek buďte zejména uvedeny dlužný peněžitý obnos (summa, na kterou chek zní, úhrada u šekovníka složená) a jestliže navrhující strana se prohlásí, že na místě navrhovaného prozatímního opatření spokojiti se chce tím, aby zajištění stalo se soudním složení murčité summy peněžité, budiž uvedena tato summa peněžitá.

(§ 390). Neosvědčí-li navrhující strana dostatečně návrhu tvrzeného, může soud naříditi prozatímné opatření, mohou-li újmy, které odpůrci tím hrozí, býti vyrovnány peněžitou náhradou a podá-li navrhovatel k tomu účelu jistotu, ustanovenou od soudu podle volného uznání.

Soud může povolení prozatímného opatření podle okolnosti na tom učiniti ávislé, aby jistota taková byla podána, i když navrhující strana způsobem dostatečným předloží povinná osvědčení.

(§ 391.) Usnesení, jímž povoluje se opatření prozatímné, má určiti čas, na který se činí toto opatření; a bylo-li nařízeno, aby věci (peníze) byly soudně složeny, nebo něco bylo vykonáno, má ustanoviti lhůtu, ve které odpůrce strany ohrožené má tento příkaz splniti. Dále budiž v tomto usnesení, pokud to podle povahy případu dostačí k zajištění navrhovatele, ustanovena summa peněžitá, jejímž soudním složením staví se výkon povoleného opatření a odpůrce strany ohrožené nabývá práva k návrhu, aby opatření již vykonané bylo zdviženo.

(§ 393.) Opatření prozatímná učiní se pokaždé na náklad strany navrhující bez újmy jejího snad nároku na náhradu těchto nákladů.

(§ 394.) Jestliže nárok ohroženou stranou tvrzený, pro který bylo povoeno opatření prozatímné, právoplatně se odepře, jestliže její žádost jinak nedůvodnou se ukáže, tedy strana, k jejímuž návrhu bylo povoleno prozatímné opatření, má svému odpůrci dáti náhradu za všechny majetkové újmy, které mu prozatímným opatřením byly způsobeny. Výši náhrady má soud k návrhu podle volného přesvědčení určiti usnesením. Když toto usnesení nabude moci právní, dopuštěna je na jeho základě exekuce na jmění strany, která navrhla prozatímné opatření.

V § 22. jedná zákon ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. o šeku k zúčtování („šek zúčtovací").[49])

První dva odstavce čl. 22. zák. souhlasejí doslovně s čl. 22. osnovy z r. 1895 (1. a 2. odst.), pouze v odst. 2. zákona (a již revidované osnovy) byla vedle slov „neb s žírovním zákazníkem" přidána do závorky slůvka („majitelem konta"), aby smysl ustanovení zákona byl nade všechnu pochybnost jasný.

Nové ustanovení obsahuje odst. 3. § 22. zák. (a již revid. osnovy) toho znění: „Není-li šekovník sám členem místa odúčtovacího, jest oprávněn při presentaci šeku poznamenati na listině té plátce, který jest členem

---

Bylo-li prozatímné opatření svévolně dobyto, budiž straně mimo to k návrhu jejího odpůrce uložen trest pro svévoli, který od soudu vyměřen buď s ohledem ke zvláštním okolnostem toho kterého případu.

(§ 396.). Výkon povoleného opatření, pokud pro podaný rekurs nebyl odložen, nedopouští se, uplynula-li delší doba než jeden měsíc ode dne, kterého povolení bylo prohlášeno nebo navrhující straně tím oznámeno, že jí usnesení bylo doručeno.

O odporu (§ 397). Proti povolení prozatímného opatření může odpůrce strany ohrožené vznésti odpor, nebyl-li slyšen dříve, než usnesení se stalo.

Odpor musí ve čtrnácti dnech po tom, co usnesení bylo doručeno, vznesen bňti u soudu, u kterého byl učiněn návrh na povolení prozatímného opatření.

Vznesením odporu nestaví se výkon povoleného opatření.

(§3 98.) Byl-li odpor podán, budiž ústně jednáno a usnesením rozhodnuto o tom, je-li povolené opatření přípustno a přiměřeno.

Soud může potvrzení, změnu nebo zdvižení učiněného opatření učiniti závislé na tom, aby složena byla jistota od něho podle volného uznání ustanovená.

(§ 399). Mimo případnosti v § 391 uvedené, ve kterých učiněné opatření se zdvihá, může zdvižení neb obmezení jeho býti navrženo, a to i tenkráte, když odpor podle § 397 vznesený byl zamítnut:

1. jestliže nařízené opatření bylo vykonáno ve větším rozsahu, než-li je třeba k zajištění strany ohrožené;

2. jestliže mezi tím poměry, pro které prozatímné opatření bylo povoleno, tak se změnily, že není již třeba, aby dále trvalo toto opatření k zajištění strany, na jejíž návrh bylo povoleno;

3. jestliže odpůrce strany ohrožené dal jistotu, která mu byla vyhražena, nebo jinakou jistotu, která soudu jeví se býti dostatečná a vykáže-li se o tom;

4. jestliže nárok strany ohrožené, pro který bylo povoleno opatření prozatímné, byl napraven nebo právoplatně odepřen, nebo bylo-li právoplatně určeno, že zanikl.

O takových návrzích, podají-li se v čase, kdy rozepře ve věci hlavní ještě se vede, má usnesením rozhodnouti soud procesní instance první; ve všech ostatních případnostech soud, u kterého byl podán návrh na povolení prozatímného opatření. Před rozhodnutím předcházeti má jednání ústní.

(§ 400.) Jistota, kterou ohrožená strana složila k uhrazení nákladů nebo nároků na náhradu škody (§§ 390 a 398), smí jí býti vydána teprve po čtrnácti dnech po tom, když moci právní nabylo usnesení, kterým opatření prozatímné se zdvihá.

[49]) Srovn. můj spis § 4., str. 49. a násl., str. 51—54., § 5., str. 61. a násl., hlavně str 70., pak § 14., str. 159—163., „šek k zúčtování a šek křižovaný". Nejnověji srovn. článek Edm. Mayera v r. Ö. G. Z. čl. 47 (z 12. listopadu) 1904 a v Zeitsch. f. r. Stats u. Volkswirtschaft č. 47 (Vídeň 20. listopadu 1904) str. 2. a násl.

místa odúčtovacího.“ Nové ustanovení toto jest zajisté účelné a stalo se hlavně k podnětu obchodní komory vídeňské, která uváděla, že šek zúčtovací, jenž byl vydán na šekovníka, který není členem místa odúčtovacího, nemohl by býti jinak vyplacen, než že by šekovník vyhotovil jiný zúčtovací šek na firmu neb osobu, která je členem tohotéž mého místa odúčtovacího, a předložený mu šek by vzal z oběhu.

Aby se obtížem s tím spojeným předešlo, byl § 22. docela účelně změněn. Změna ta souhlasí s ustanovením čl. 4. odst. 1. osnovy i zákona (srovn. k tomu můj spis § 4. str. 53., § 5. str. 61.—63.). V příčině ručení šekovníka za škodu, nešetřením zákazu vyplacení způsobenou, a promlčení téže svovn. můj spis § 14. str. 160. V článcích těch spisu srovn. též veškeré cizozemské zákonodárství.

Několik změn dostalo se čl. 23. osnovy z r. 1895,[50]) v čl. 23. (osnovy revidované a) zákona z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. Vyžaduje zajisté jistota obchodu šekovního (srovn. též § 5. mého spisu k § 2. osnovy str. 60. a násl.), aby potvrzeno bylo v šeku samém, že vyplacení papíru toho jest po zákonu zajištěno pohledáním, pro vydatele u šekovníka volným, a to tím spíše, poněvadž jest přijetí šeku vyloučeno.

Avšak potvrzení toto v šeku o krytí téhož nepostačí ještě, aby úplná důvěra obecenstva v solidnost šeku byla zajištěna.

Zejména nutno, aby bylo vydateli nejen připomenuto poukazem na šeku samém, že musí býti vyplacení téhož pohledávkou, u šekovníka pro něho volnou, zajištěno (§ 2. zák. ad 5), nýbrž i aby zákonem též bylo pohroženo následky pro vydatele neblahými, jestli by nekrytým šekem důvěru obecenstva klamal (nepřihlížeje ani k ustanovení zákona trestního o podvodu).

V příčině té jsou však, jakž seznali jsme ve spise samém (§ 5. str. 67. a násl.), náhledy různé, které pak v zákonodárství cizozemském nalezly ohlasu.

Kdežto jedni (zejména Koch ve svém dobrozdání k 17. něm. právn. sjezdu r. 1884) vyslovují se rozhodně pro to, aby zákon o šeku pohrozil tresty (peněžitými) vydateli, jenž by vydal šek nekrytý — vyslovili se jiní proti tomu (tak hlavně Behrend taktéž v dobrozdání k 17. právn. sjezdu a též Riesser, „Zur Revision des Handelsgesetzrechtes“ a v Goldschmidt. čas. 41. sv. str. 198., nejnověji též Heckscher tamtéž 48. sv. str. 389.—417., srv. můj článek o zákonu Skandinavském v Ger. Z. č. 20 z r. 1900 a v Právníku z května 1900).

Uváděno proti trestním ustanovením takovým, že se tím nejen důvěra v ústav šekovní nezvýší, nýbrž jen nepříjemnosti způsobí a takto obecenstvo od hojného používání šeku odstraší (Behrendt, Riesser.)

---

[50]) Srovn. můj spis § 5., str. 67. a násl., kde uvedeno též cizozemské zákonodárství, pak § 15., str. 163 a násl.

Ze zákonů cizozemských[51]) setkáváme se s ustanovením trestním v zákonu Francouzském čl. 6., belgickém čl. 5., italském č. 344, švýcarském 837 a zejména v osnovách německých z r. 1892 (vládní i spolkové rady) §§ 20., 27., resp. 20., 28. Avšak v zákonech těchto jedná se o tresty *veřejné*. V příčině trestů takých ovšem lze souhlasiti s výše uvedenými odpurci podobných ustanovení zákonných a to tím více, že jest na snadě, že v čilém obchodu šekovním vydatel i omylem může vydati šek neúplně krytý.

Tresty veřejné měly by ovšem snadno v zápětí odstrašení od hojného použití šeků, tedy pravý opak toho, což jest účelem ustanovení těchto, aby byla důvěra v šek utvrzena a vývoj šeku podporován.

Zákon rakouský z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. (jakož již osnova z roku 1895 a revidovaná osnova z r. 1904) však volil i tu cestu střední a zajisté účelnou. Zákon rak. pokládá vydání nekrytého neb nedostatečně krytého šeku za porušení pořádku.

Dle toho nestihne vydatele šeku nekrytého vůbec neb neúplně krytého podle zák. šek. § 23. trest veřejný, nýbrž jen pokuta pořádková,[52]) obnášející 3$^0/_0$ obnosu nekrytého,[53]) a pokutu tu neukládá soudce trestní, nýbrž soudce civilní po řízení dle zákona ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. provedeném. Neb nelze zajisté, jak motivy osnovy uvádějí (str. 31.), ,,vůči náležitosti krytí šeku ponechati na vůli vydatele, zdali šek jest v době presentace řádně kryt, však veřejně stíhati pro nekrytí vydatele nebylo by ani odůvodněno ani účelno, neb by se tím jen obecenstvo od hojného užití šeku odstrašilo, proto uznáno za účelné, pouze pokutou pořádkovou vydatele stíhati a to pravidlem jen též k návrhu majitele šeku a toliko vyjimečně též z úřadu.“ (Srovn. k tomu též Ott, ,,Geschichte und Grundlehre des öst. Rechtsfürsorge-Verfahrens“, Vídeň u Manze 1906 str. 104.)

Jakož podotknuto, setkáváme se v čl. 23. zák. šek. s několika změnami vůči osnově z r. 1895.

Kdežto dle § 23. osnovy z r. 1895 již moment objektivní,[54])

---

[51]) Srovn. obšírně v mém spise na udaných místech. Zákon anglický podobného ustanovení ovšem nemá, poněvadž dle téhož jest šek vlastně směnkou na bankéře vydanou a na požádání splatnou. (§ 73. zák. sm.)

[52]) Z cizozemských zákonů a osnov má podobné ustanovení toliko nový obchodní zákon Japonský, dle něhož (čl. 536) se stíhá pořádkovou pokutou od 5—1000 jen vydatel, vydal-li šek nekrytý pohledávkou neb úvěrem aneb i šek nedatovaný.

Nová uherská osnova nemá v příčině té ustanovení, čehož tím více želeti, poněvadž dle § 1. uh. osn. není poukázání na krytí šeku podstatnou náležitostí šeku. Srovn. můj čl. v r. Ö. G. Z. č. 39 z r. 1905.

[53]) O rozhodné době, kdy musí býti šek kryt, srovn. můj spis § 5., str. 65. a násl. Rak zák. ustanovuje v § 23. docela správně, že musí šek kryt býti v době presentace.

[54]) Srovn. ustanovení něm. osnovy v mém spise l. cit. str. 164 a v r. Ö. G. Z. č. 41 z r. 1905, kde nařízeno, ,,že vydatel věděl, neb věděti musil, že mu ne-

„že není šek v době presentace vůbec neb úplně kryt," postačil, aby byla vydateli uložena pokuta pořádková, změnil zákon o šeku (a již revidovaná osnova z r. 1904) ustanovení dotčené, nařizujíc dodatečně, „že stihne vydatele pokuta 3% nekrytého obnosu šekovního potud, pokud v době vydání šeku nemohl s důvodem očekávati, že v době presentace bude šek úplně kryt."

Takto tedy předpokládá se dle zákona rak. i k stíhání pokutou pořádkovou zavinění vydatelovo.

Druhou změnu [55]) obsahuje též odst. 1. téhož § 23., jenž nyní zní: „Nebyl-li šek vyplacen proto, že vydateli nepřísluší v době presentace šeku proti šekovníku pohledávka k zaplacení šeku způsobilá. (§ 2. odst. 5.)" Tím má (dle úmyslu kommisse panské sněmovny) vůči ustanovení § 2. ad 5 v příčině pohledání vydatelova u šekovníka býti nade všechnu pochybnost postaveno, že „otázku krytí lze rozluštiti toliko na základě obsahu smlouvy šekovní."

Z toho má pak též zřejmo býti, že zákon rakouský připouští též šek úvěrní, zní-li dle toho smlouva šekovní, mezi vydatelem a šekovníkem uzavřená.[56])

Třetí změna v § 23. zákona obsažená jest toho znění, „že mimo případ, když soudce ze sporu civilního u něho provedeného sezná, že šek postrádal řádného krytí, zavádí se řízení dle cís. pat. z 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. pouze k návrhu majitele šeku, avšak návrh takový musí býti učiněn nejdéle před uplynutím 3 měsíců od předložení šeku k zaplacení čítaje.

A též řízení z úřadu nezavádí se více, jestli ode dne presentace šeku k vyplacení uplynula lhůta 6 měsíční.[57])

Tento poslední odstavec přijat byl do zákona teprve k návrhu národohospodářské kommisse.

Konečně obsahuje § 23. in fine nové ustanovení toho znění: „že tím, že byla proti vydateli vyřknuta pokuta pořádková, nemění se ničeho na nárocích jemu dle § 19. zákona příslušících. Přísluší tedy i v případě tom majiteli šeku nevyplaceného nejen nárok postižný, jestli zachoval se vedle ustanovení § 16. zák. (t. j. předložil-li šek v čas k zaplacení a osvědčil-li toto nezaplacení způsobem v § 16. přikázaným), ale i nárok z materielního právního jednání, které vydání neb převodu šeku

---

přísluší dostatečné pohledání proti šekovníku kdežto nařizovala osnova z r. 1895. „Nebyl-li vyplacen šek proto, poněvadž nepřísluší vydateli v době presentace proti šekovníku pohledávání, neb nebyl-li šek úplně zaplacen proto, že není pohledávání to dostatečné, stihne vydatele pokuta . . . ."

[55]) Kommissí panské sněmovny teprv navrženou.

[56]) Srovn. o této otázce můj spis § 5. k § 2. ad 5 osnovy, hl. str. 64. Zák. angl. výslovně nařizuje v § 74., že může bankéř vydatele založiti (šek úvěrní). Tak i nový Japonský zákon obch. čl. 536 (srovn. pozn. 52.).

[57]) Dle návrhu národohospodářského výboru (zpráva str. 13.) kdežto dle revidované osnovy a kommisse panské sněmovny byla i tu navržena lhůta 3měsíční.

bylo za základ sloužilo, který mu, zanikl-li nárok postižný pro nastalé promlčení neb opomenutí včasného předložení k zaplacení a osvědčení, pak jedině dle § 19. zák. přísluší.

Vedle nároků těchto jest však (dle konečného též nového odstavce § 23.) majitel šeku v případě tom, když byla proti vydateli vyřknuta pokuta pořádková, oprávněn vyžadovati na tomto náhradu škody,[58]) kterou tím utrpěl, že šek nebyl vůbec neb jen částečně vyplacen.

Obě tyto posléz uvedené změny byly k návrhu národohospodářské kommisse pojaty v zákon. Revidovaná osnova z r. 1904 (od kommisse panské sněmovny schválená) obsahovala v příčině té podobné ustanovení toho znění, ,,že vydatel, jemuž byla pokuta pořádková uložena, práv jest majiteli šeku i ze škody tomuto z nevyplacení šeku neb z neúplného zaplacení téhož způsobené. Majitel šeku jest oprávněn užíti buď práva postižného, aneb nároku z materielního jednání právního, které vydání neb převodu šeku bylo za základ sloužilo, aneb i nastupovati na zaplacení šeku a náhradu škody.“

Zákon k návrhu kommisse národohospodářské zajisté jen stručněji a jasněji vyslovil, což takto v osnově revidované bylo navrženo.

---

§ 21. osnovy z r. 1895 nařizoval v příčině řízení soudního a příslušnosti soudní stručně: ,,že přivádějí-li se nároky postižné z šeku k platnosti, platí v příčině příslušnosti soudní a sporného řízení ustanovení pro směnky daná.“

Osnova revidovaná rozšířila jednak i kompetenci i řízení též na případy, když by dle § 23. majitel nastoupil proti vydateli z toho důvodu, že nebyl šek řádně kryt, a kompetenci v příčině soudu, který jest k vyřknutí trestu pořádkového pro nekrytí šeku povolán (§ 23.), s čímž i kommisse panské sněmovny souhlasila.

Zákon z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. (po návrhu národohospodářské kommisse poslanecké sněmovny dle zprávy téže str. 13.) však opět poměnil ustanovení to v § 24., kterýž nařizuje:

1. že jde-li o nároky postižné z šeků, platí v příčině řízení soudního a kompetence ustanovení zákona daná pro věci směnečné;

2. pokud jde o spory o náhradu škody pro nedostatečné krytí šeku (dle čl. 23.) a o spory z bezprostředního poměru právního mezi majitelem šeku a vydatelem aneb bezprostředním předchůdcem majitele,[59]) že řídí se kompetence dle obecných nařízení o příslušnosti soudů ve věcech sporných;

---

[58]) Srovn. k tomu můj spis str. 164.

[59]) ,,bezprostředním předchůdcem majitele“ jest přídavek po návrhu panské sněmovny dle druhé zprávy národohosp. výboru str. 1. a 11.

3. dle těchto obecných nařízení v příčině příslušnosti soudu, že řídí se též příslušnost soudu k uvalení pokuty pořádkové dle § 23. povolaného, při čemž dlužno přihlížeti k obnosu, na který šek zní.

První odstavec čl. 24. zákona souhlasí tedy doslovně s ustanovením čl. 21 osnovy z r. 1895.[60]) Pro nároky postižné povolán jest tedy dle § 51. (k tomu hlavně § 66., 89., 93.) jurisd. normy z 1. srpna 1895 č. 111 ř. z. soud obchodní (senat obchodní) a může zejména dle §§ 89. a 93. téhož zák. majitel šeku k soudu místa platebního podati žalobu na více zavázaných. Srovn. Ott (Úvod k studiu s. ř.) I. díl, 1. č., str. 100, Neumann (Komentář k soudn. ř.) str. 1173, 1192.

V příčině řízení ve sporu z nároků postižných platí ustanovení §§ 555—559 ř. soudn. z 1. srpna 1895 č. 113 ř. z. (řízení směnečné) a (dle § 552) §§ 550—554 (mandátní řízení). Srovn. Ott na j. m. III. díl, str. 184. a násl., Neumann na j. m. str. 1014 a násl.

Ustanovení § 25. zák. z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. týká se poplatku a kolkování šeku a souhlasí celkem s nařízením v § 24. osnovy z roku 1895 až na menší změny, k prospěchu obchodu šekovního v 1. odst. § 25. zákona nařízené.

Změna vůči § 24. osnovy z r. 1895 i revidované osnovy z r. 1904 (§ 25.) záleží především v tom, že „v cizozemsku splatné šeky opatřené náležitostmi § 2. zákona, podléhají kolku 10 hal.“, kdežto dle osnovy z r. 1895 i osnovy revidované z r. 1904 ustanovení to znělo: „aber im Auslande ausgestellt oder im Auslande zahlbar sind“. Návrh kommisse panské sněmovny pak zněl a dle toho zní zákon pouze: „aber im Auslande zahlbar sind“. Vyšší poplatek 10 h. odůvodňuje se tím, že při placení šeky ušetří se značné výlohy, které by plátci zásilkou hotových peněz zpusobeny byly (Motivy str. 32.).

Dále: že jsou nejen indossamenty a potvrzení příjmu na šeku 4haléřovým resp. 10hal. kolkem opatřeném, psaná sproštěna poplatku, nýbrž i též prohlášení šekovníka dle § 16. zákona (t. j. v příčině včasné presentace k zaplacení a nevyplacení šeku) jakož i dle téhož § 16. zákona potvrzení místa odúčtovacího, že byl šek v čas tam zaslán a že nebyl vyplacen. Souhlasně s osnovou též zákon z 3. dubna 1906 nařizuje, že též šeky na cenné papíry (Effektenschecks) a převodní čili poukázkové šeky (Überweisungs u. Übertragungsschecks), k u kterým se však zákon z 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. netáhne, dlužno kolkovati dle předpisů výše uvedených.[61]) Způsob, jakým se má poplatkové povinnosti učiniti zadost, bude dle § 25. zák. odst. 3. zvláštním nařízením určen. V příčině ostatních šeků, které podléhají poplatku dle § 18. zák. z 8. března 1876 č. 26 ř. z.

---

[60]) Prozákon zamlouvá se zajisté spíše stručné a jasné ustanovení § 21. osnovy z r. 1895.

[61]) Srovn. k tomu můj spis § 4. „druhy šeků“.

pro kupecké poukázky předepsanému, jest dle § 25. odst. 4. zák. rozhodný obnos, na nějž šeky ty zní.

Nebylo-li učiněno zadost povinnosti kolkové v příčině šeků, které jsou dle § 25. zák. odst. 1. podrobeny pevné sazbě 4 aneb 10 hal., nastanou následky §§ 20—22. zák. ze dne 8. března 1876 č. 26 ř. z., to jest: nastane pokuta 50teronásobná.[62])

Dle § 26. zákona z 3. dubna č. 84 ř. z. nabývá zákon ten platnosti po třech měsících od vyhlášení, Zákon nevztahuje se na šeky, které byly vydány přede dnem tímto.

Dle § 10. odst. 2. zákona o šeku ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. má býti zvláštním nařízením ustanoveno, která místa sluší pokládati za odúčtovny po rozumu tohoto zákona.

Min. nařízením ze dne 14. června 1906 č. 123 ř. z. bylo ustanoveno, že místy odúčtovacími ve smyslu zákona ze dne 3. dubna 1906 č. 86 ř. z. mají býti odúčtovací sdružení (Saldierungs-Vereine) ve Vídni, v Praze, a v Brně řízená rakousko-uherskou bankou.

Nařízením fin. min. ze dne 18. června 1906 č. 124 ř. z. byly k § 25. odst. 3. zák. o šeku ze dne 3. dubna 1906 č. 84 ř. z. vydány předpisy, jakým způsobem jest zapravovati kolkové poplatky, v § 25. odst. 1. zákona o šeku ustanovené.

---

[62]) Srovn. můj spis § 16. hlavně též v příčině zákonu cizozemských a kolkování šeků, pak můj článek v r. Ö. Ger. Z. č. 40 z r. 1905. Dle uherské osnovy § 22. jsou šeky vydané na ústavy peněžní (poštovní spořitelny, banky, spořitelny, společenstva spořitelní) na blanketu šekovníkově psané, v tuzemsku vydané a též splatné od kolku osvobozeny. Srovn. můj článek v r. O. Ger. Z. č. 39 z r. 1905.

Zákon o šeku
ze dne 3. dubna 1906 č. 84. ř. z.
(XXXVII. ř. z.).

Rakouská osnova zákona o šeku z r. 1895.

(1833. příloha stenografického protokolu říšské rady XI. sezení 1895.)

Vládní předloha.

Zákon . . . .
ze dne . . . .
o cheku.

Souhlasně.

Na základě usnešení obou sněmoven rady říšské nařizuji:

§ 1.

Způsobilí k šekování ve smyslu tohoto zákona jsou:

1. c. k. poštovní spořitelna' veřejné banky jakož i jiné ústavy, které dle svých stanov oprávněny jsou k přijímání peněz na cizí účet;

ad 2. „Veškeré jiné firmy, v obchodní rejstřík zapsané, které provozují po živnostensku obchody bankéřské.

2. veškeré jiné firmy a osoby, které po živnostensku provozují obchod bankéřský neb směnární, avšak tyto pouze potud, pokud jsou zaneseny do zvláštního rejstříku veřejného u obchodních komor vedeného. Zanesení do rejstříku toho stane se na požádání a nesmí býti odepřeno, byl-li podán důkaz, že žadatel provozuje po živnostensku

obchod bankéřský neb směnární. Byl-li obchod ten zastaven, aneb úplně se ho vzdáno, vymaže se dotčená firma neb osoba z rejstříku. O stížnosti pro zamítnutí žádosti za zanešení do rejstříku toho aneb pro výmaz z něho rozhoduje ministerium obchodu v souhlase s ministerstvem spravedlnosti.

§ 2.

Podstatné náležitosti šeku jsou:

ad 1. aby byla listina označena v obsahu *samém* jako šek.

1. aby byla listina označena ve svém *obsahu* jako šek;

2. aby byl podepsán vydatelem jménem neb firmou;

3. aby se udalo místo, den, měsíc i rok, kdy byl šek vydán;

4. aby byla udána osoba jménem neb firmou, která má chek vyplatiti (šekovník);

ad 5. aby obsahoval šek rozkaz šekovníku od vydatele daný, aby z jeho pohledávání určitou summu peněz vyplatil; ve vyzvání nesmí placení býti závislým učiněno od nějakého vzájemného plnění osoby, která má peníz přijmouti ani od *nějaké podmínky.*

5. aby obsahoval šek rozkaz šekovníka od vydatele daný, aby určitou sumu peněz z jeho pohledání vyplatil; placení to nesmí býti v rozkaze závislým učiněno od nějakého vzájemného plnění toho, jenž má zaplacení přijati.

Z listiny, které schází některá z těchto náležitostí, neb v níž naznačený trassát nemá passivní způsobilosti šekovní (§ 1.), jakož i z indossamentů, které jsou na takové listině, nevzejdou závazky po rozumu tohoto zákona. Zda-li a pokud nastanou z takové listiny jiné právní účinky, dlužno posuzovati dle ostatních ustanovení práva občanského a obchodního.

§ 3.

Šek může zníti na určité jméno neb na firmu neb na řád aneb i též

svědčiti majiteli (doručiteli). Vydatel může též sama sebe označiti jako příjemce zaplacení (remittenta). Jsou-li v šeku při jménu neb při firmě toho, komu se má papír vyplatiti, obsažena slova „neb majiteli (doručiteli)", aneb postrádá-li šek vůbec udání, komu má býti vyplacen, budiž zaplacen majiteli (doručiteli).

§ 4.

Jakožto místo platební lze v šeku toliko místo uvésti, kde jest obchodní živnost trassatova čili šekovníkova (sběrací místo c. k. poštovní spořitelny, filiálka, odboční živnost) aneb kde se nalézá místo odúčtovací, při kterém trassát čili šekovník jest zastoupen. Místo platební může býti od místa vydání rozdílné. Není-li v šeku vůbec místo platební vyznačeno, aneb nevyhovuje-li udané místo platební náležitostem v prvním odstavci obsaženým, budiž chek splatný v místě, kde má ústav jako trassát udaný své sídlo aneb firma neb osoba jako trassát vyznačená svou hlavní živnost.

§ 5.

Šek jest splatný při předložení (na viděnou), byť i v něm uveden byl jiný čas platební aneb byť i postrádal v příčině té vůbec ustanovení.

§ 6.

Zní-li šek na řád, může se převésti indossamentem (žírem); úmluva tomu odporující nemá platnosti. Indossace psaná na šek jiného způsobu nemá účinku dle práva chekovního. Indossací přecházejí

všecka práva ze cheku na indossatáře, zejména též právo, šek dále indossamentem převésti. Byl-li šek indossamentem převeden na trassáta, má to právní účinek kvitance; indossace, kterouž trassát šek převedl na jiného, jest neplatná.

Nařízení ob. ř. směnečného (cís. pat. ze dne 25. ledna 1850 č. 51. ř. z.) v příčině formy indossamentu, zákazu dalšího převedení, legitimace majitele indossované směnky a zkoušení této legitimace, jakož i závazku legitimovaného majitele k vydání papíru (čl. 11.—13., 15., 36. a 74.) platí též pro šek s tím obmezením, že indossace psaná na opisu cheku na řád znějícího nemá účinku dle práva šekovního.

§ 8.

Přijetí (akceptace) šeku jest vyloučeno. Nachází-li se poznámka v příčině přijetí na šeku, budiž pokládáno za to, jako by psána nebyla.

§ 9.

Je-li šek splatný na místě vy-
do 5 dnů dání, musí býti do 3 dnů po
vydání trassátu k zaplacení před-
ložen, je-li však šek splatný na ji-
do 8 dnů. ném místě tuzemním, do 5 dnů,
však se zřetelem na ustanovení 2. odstavce článku tohoto. Byl-li šek vydán v Istrii, Dalmacii, neb na tamních ostrovech na některé mimo tuto jmenované území avšak v tuzemsku ležící místo, aneb opakem v některém takovém místě na platební místo v Istrii, Dalmacii aneb na místo platební, které leží na některém ostrově území pobřežního, musí býti do 5 dnů ode dne

a do 5 dnů po lhůtě . .

vydání na místo platební zaslán a do 3 dnů po lhůtě, kdy tam došel, trassátovi k zaplacení předložen. Totéž platí o šeku, který vydán jest mimo území, pro které zákon tento platí, na některé místo tuzemní.

Pro předložení šeků, znějících na jmeno, které vydány jsou na poštovní spořitelnu, mohou řádem poštovní spořitelny stanoveny býti jiné lhůty. Tyto nesmějí však v žádném případě přesahovati lhůtu 14 dnů po vydání šeku.

Důkaz o tom, kdy šek došel místa platebního, lze vésti poštovní stvrzenkou. Při všech těchto lhůtách nečítá se den vydání, den, kdy šek došel, též neděle a svátky. Je-li však šek splatný mimo území, pro které tento zákon platí, rozhoduje o lhůtě praesentační právo, v dotčeném území platné, není-li však tam ustanovení takového, zákon rakouský.

Dokud nebyl šek dle ustanovení § 13. odvolán, může jej trassát čili chekovník i po uplynutí lhůty k předložení předepsané vyplatiti.

§ 10.

Byl-li šek zaslán na místo odúčtovací, při kterém jest trassát zastoupen, budiž to pokládáno za předložení k zaplacení.

Která místa lze pokládati za místa odúčtovací po rozumu tohoto zákona, bude zpusobem nařízení určeno.

§ 11.

§ 11. Trassat (šekovník) má platiti jen proti odevzdání šeku. Šeky, jež ne-

Trassát čili šekovník má jen proti odevzdání šeku zaplatiti. Šek,

svědčí majiteli (doručiteli) musí k žádosti šekovníka při splnění býti kvitovány.

Majitel šeku není povinen přijmouti částečné placení; přijal-li však částečné placení, budiž toto na šeku odepsáno a šekovníku dána kvitance.

1. Byl-li šek na jméno neb na řád znějící, jejž vydatel bezprostředně šekovniku zaslal, aby týž obnos šekový označenému příjemci platby vydal, výslovně odvolán dříve, než šekovník tento rozkaz vyplnil;

jenž nesvědčí majiteli (doručiteli), musí k žádosti trassáta býti při vyplacení hotovými kvitován.

Majitel šeku není povinen přijati částečné placení.

§ 12.

Trassát čili šekovník má zaplacení odmítnouti, byť i pro vydatele bylo u něho pohledávání volné, jestli se byl dověděl, že na jmění vydatelovo prohlášen byl konkurs.

Zemřel-li vydatel aneb stal-li se mezi tím právně nezpůsobilým, aby samostatně své jmění spravoval, nesmí trassát vyplacení šeku odepříti.

§ 13.

Odvolání šeku vydatelem jest pro trassáta možným toliko:

1. byl-li šek na jméno neb na řád znějící, výslovně odvolán dříve, než byl příjemci platby, v cheku naznačenému, odevzdán (čl. 426, 429 o. z. obč.);

2. stalo-li se odvolání teprv, když byla lhůta k praesentaci promeškána aneb pro ten případ, kdyby šek ve lhůtě praesentační nebyl k placení předložen. V tomto případě má odvolání teprvé po uplynutí lhůty praesentační pro trassata účinek.

Trassat nesmí šek vyplatiti, byl-li vůči němu platně odvolán.

§ 14.

Pokud ustanovení §§ 11.—13. trassata nesprošťují závazku k vyplacení šeku, jest týž k vyplacení papíru práv vydateli vedle úmluvy mezi nimi učiněné.

§ 15.

Majiteli šeku ručí toliko vydatel a indossanti za zaplacení obnosu šekového (závazek postižný).

Připojil-li však indossant k indossaci poznámku „bez závazku", „bez obliga" neb stejně znamenající vyhražení, pak jest týž prost závazku ze své indossace.

Podobně jako vydatel a indossant ručí též každý, kdo šek aneb indossaci na něm psanou jako rukojmě (per aval) spolupodepsal.

§ 16.

Ku vykonání postíhu proti vydateli a indossantům jest zapotřebí:

1. aby byl šek ve lhůtě v § 9. určeně k placení předložen;

2. aby, jak toto předložení, tak i nevyplacení osvědčilo se protestem o tom učiněným aneb prohlášením, od trassata na šek psaným, podepsaným a obsahujícím datum praesentace. Takové prohlášení zastupuje též potvrzení místa odúčtovacího o tom, že byl šek před uplynutím lhůty praesentační tam zaslán a že nebyl zaplacen.

Nebyl-li šek plně vyplacen, má v těchto prohlášeních neb v protestu zejména též býti vyznačena částka šekovníkem vyplacená.

Protest a tak i potvrzení dotčené o předložení aneb o zaslání šeku musí se státi nejdéle prvního dne všedního potom, kdy byl šek předložen.

§ 17.

Ustanovení o. ř. směn. (cís. pat. ze dne 25. ledna 1850 č. 51. ř. z.) o zprávě předchůdcům, jich oprávnění, o vyplacení papíru, o způsobu, postih k platnosti přivésti, o obsahu a dosahu nároků postižných, o tom, jaké listiny mají vydány býti postihem zavázanému, jenž papír vyplatil a o oprávnění k přetrhnutí indossamentů (čl. 45.—52., čl. 54., 55. a 81. odst. 2. a 3.), mají platnost i v příčině šeku.

§ 18.

Nároky postižné proti vydateli a ostatním předchůdcům promlčí se ve 3 měsících, byl-li šek splatný v Evropě, jinak v 6 měsících.

Promlčení počíná proti majiteli šeku ode dne učiněného protestu aneb ode dne, kdy bylo některé jiné potvrzení o praesentaci dle § 16. odst. 2. sděláno; proti indossantovi pak, který zaplatil dříve, než mu byla žaloba dodána, ode dne zaplacení, jinak ode dne, kdy mu byla žaloba doručena.

§ 19.

Není-li nic jiného umluveno, jest majitel šeku oprávněn, nabyv práva postižného, v příčině nároku, k jehož uspokojení šek vydán neb převeden byl, buď práva postižného užíti aneb proti vrácení šeku právní poměr, mezi ním a vydatelem neb bezprostředním předchůdcem stávající a vydání neb odevzdání cheku za základ sloužící k platnosti přivésti. Právní prostředek posledně jmenovaný přísluší majiteli šeku,

nebylo-li učiněno jiné úmluvy, i tehdy, jestli bylo opomenuto šek včasně předložiti a protestovati (neb potvrzení o zaslání šeku k předložení učiniti), aneb jestli nabyté právo postižné promlčením zaniklo; musí však majitel šeku připustiti, aby mu odečtena byla škoda, kterou vydatel následkem opomenuté neb opozděné praesentace byl u trassáta utrpěl.

§ 20.

Mimo nařízení tohoto zákona platí v příčině šeku ustanovení o. ř. směn. (cís. pat. ze dne 25. ledna 1850 č. 51. ř. z.):

ad 1. zákona k čl. 3 sm. ř.

1. jsou-li na směnce podpisy osob, jež se vůbec nemohou směnečně zavázat aneb které tak s plným výsledkem učiniti nemohou (čl. 3.);

ad 2. zákona k čl. 5 sm. ř.

2. v příčině rozdílnosti sum ve směnce naznačených (čl. 5.);

ad 3. zákona k čl. 17. sm. ř.

3. v příčině indossamentu in procura (čl. 17.);

ad 4. čl. 62—67 sm. ř. v zákoně vypuštěn.

4. o čestném placení (čl. 62. až 67.) s tím dodatkem, že musí šek nevyplacený býti adressám podpůrným, jež na místo platební znějí, nejdéle druhého dne všedního potom, kdy byl předložen trassátovi, k zaplacení předložen, že dále výsledek toho může býti mimo protest též některým potvrzením o praesentaci, v § 16. odst. 2. naznačeným, osvědčen, a že nařízení § 17. tohoto zákona platí též pro případ ztráty práva postižného dle čl. 62. odst. 2. o. ř. směn.;

ad 5. v zákonu viz zvláštní § *21!*

5. v příčině amortisace ztracených neb zmařených směnek (čl. 73.);

ad 6. = ad 4. zákona: „v příčině směnek falešných neb padělaných (čl. 75,

6. v příčině směnek falešných a padělaných (čl. 75. a 76.); byl-li

76); byl-li falešný neb padělaný šek vyplacen, nese škodu z toho povstalou domnělý vydatel falešného šeku neb vydatel padělaného šeku, pokud osobám těmto lze v příčině zfalšování neb padělání šeku vinu přičísti, nebo pokud zfalšování neb padělání bylo spácháno jich zřízenci, zaměstnanými při obchodním jednání s šeky; jinak nese škodu šekovník; úmluva od toho se odchylující nemá právního účinku.

§ 20. ad 6 zák. k čl. 82. ř. sm. souhlasně.

§ 20. ad 7 zák. k čl. 85., 86. ř. sm.

§ 20. ad 8 zák. k čl. 89. a 90. ř. sm.

§ 20. ad 9 zák. k čl. 91., 92. ř. sm.

§ 20. ad 10 zák. „v příčině nedostatečných podpisů na směnečných prohlášeních (čl. 94., 95.) a § 1. zák. ze dne 19. června 1872 č. 88 ř. z.).

§ 21. zákona „Kdo ztratil šek, může při obchodním soudu (obchodním senátě) místa platebního navrhnouti umoření šeku.

Pro umořovací řízení platí předpisy čl. 73. odst. 2. c. ř. směn. s tou změnou, že lhůta má v ediktu býti ustanovena na 30 dnů.

Soud může zaváděje řízení umořovací k návrhu toho, kdo žádá za umoření, šekovníku prozatímním opatřením zakázati zaplacení šeku (§§ 389—400 ex. ř.). Zaplacení šeku proti tomuto zákazu vykonané jest bezúčinné vůči osobě, která umoření navrhla.

falešný neb padělaný šek vyplacen, nese škodu z toho povstalou domnělý vydatel falešného neb vydatel padělaného šeku, pokud osobám těmto lze v příčině zfalšování neb padělání vinu přičísti, jinak nese škodu trassát; úmluva od toho se odchylující nemá právního účinku;

7. v příčině přetržení promlčení nároků postižných (čl. 80.) s tím dodatkem, že přihlášení pohledávání ze šeku ke konkursu má tentýž účinek jako doručení žaloby;

8. v příčině námitek dlužníka ze směnky (čl. 82.);

9. v příčině směnek v cizozemsku vydaných, jakož i v příčině formy jednání, jež jest se směnkou na cizozemském místě předsevzíti (čl. 85., 86.);

10. v příčině protestu (čl. 87., 88. odst. 1.—4. a 6., čl. 89. a 90.);

11. v příčině místa a doby jednání, jež se při směnečných obchodech naskytují (čl. 91., 92.), jakož i konečně

12. v příčině nedostatečných podpisů na směnečných prohlášeních (čl. 94., 95.).

§ 21.

Přivádějí-li se nároky postižné z šeku k platnosti, platí v příčině příslušnosti soudní a sporného řízení ustanovení pro směnky daná.

§ 22. zák. odst., 3. „Není-li šekovník sám členem místa odúčtovacího, může šek při presentaci poznámkou na něm napsanou učiniti splatným u některého člena místa odúčtovacího.“ (§ 4. odst. 1.)

odst. 4.

odst. 5.

odst. 6.

§ 23. zák. Nebyl-li šek vyplacen z toho důvodu, poněvadž vydateli v době předložení šeku nepřísluší u šekovníka žádné pohledávání, jež by bylo lze použíti k vyplacení šeku (§ 2., 3., 5.) nebo nevyplatí-li se šek úplně proto, poněvadž není dostatečně kryt, stihne vydatele pokuta pořádková ve výši 3% nekryté summy šekové, pokud při vydání šeku nemohl důvodně se domýšleti, že v době předložení šeku bude dostatečné úhrady.

Na tuto pořádkovou pokutu uzná soudce civilní. Pro řízení, které předchází vynesení tohoto trestu, platí ustanovení cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. Řízení toto zavádí se pouze tehdy z moci úřední, sezná-li soudce civilní ze sporu u něho provedeného, že šek byl nedostatečně kryt; jinak nastává zavedení tohoto řízení k návrhu majitele šeku. Řízení z úřední moci se již nezavádí, uplynula-li od předložení šeku ku placení doba šesti měsíců; návrh vydatelův na zavedení řízení musí býti podán nejdéle před uplynutím třetího měsíce po době, kdy šek předložen byl ku placení.

§ 22.

Vydatel a každý indossovník šeku může poznámkou „jen k zúčtování“, na příč přes přední stranu šeku psanou neb vytištěnou trassátu zakázati, aby šek byl hotově vyplacen. Šeku lze v tomto případě použíti toliko k súčtování s trassátem neb s žirovním zákazníkem aneb s členem místa odúčtovacího na místě platebním se nalézajícího. Súčtování takto vykonané platí jako za placení šeku po rozumu tohoto zákona. Trassát jest z veškeré škody práv, která by z toho vznikla, že nebylo tohoto zákona dbáno. Poznámku „jen k súčtování“ nelze více odvolati.

§ 23.

Nebyl-li šek proto zaplacen, poněvadž nepřísluší vydateli v době předložení šeku proti trassátu pohledávání aneb nebyl-li šek úplně zaplacen proto, poněvadž není dostatečně kryt, stihne vydatele pokuta pořádková v obnosu 3% nekryté sumy chekovní.

Na pokutu pořádkovou uzná soudce civilní. Pro řízení, které vynesení trestu toho předchází, platí ustanovení c. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. Řízení to jen tehdy zavádí se z úřadu, když soudce civilní sezná ze sporu, u něho provedeného, že šek postrádal krytí.

Pokuta pořádková připadá státní pokladně a dlužno se v příčině vydobytí téže jakož i v příčině změny obnosů trestních říditi ustanoveními nař. min. spravedlnosti ze dne 5. listop. 1852 čís. 227 ř. z.

Uložením pokuty té není vyloučeno trestní stíhání vydatele

Pro vymáhání této pořádkové pokuty, jež připadá státní pokladně, jakož i pro případnou přeměnu pokut platí předpisy nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 5. listopadu 1852 č. 227 řiš. zák.

Uložení pokuty pořádkové nevylučuje případně trestní stíhání vydatele pro podvod.

Uložením pořádkové pokuty neruší se nároky, jež majiteli šeku přísluší dle § 19.

Mimo tyto nároky může však majitel šeku, je-li proti vydateli uznáno na pořádkovou pokutu, žádati od vydatele náhradu škody, která mu byla způsobena nevykonaným nebo neúplným vyplacením.

§ 24. zák. Pro soudní vymáhání nároků postihacích ze šeku platí předpisy vydané o příslušnosti a soudním řízení v záležitostech směnečných.

Příslušnost pro soudní vymáhání nároků za příčinou nedostatečné úhrady šeku (§ 23.) a sporu z bezprostředního právního poměru mezi majitelem šeku a vydatelem nebo bezprostředním předchůdcem vydatelovým řídí se podle všeobecných předpisů o příslušnosti pro sporné právní záležitosti.

Dle nich určuje se též soud povolaný k uložení pokuty pro nedostatečnou úhradu (§ 23.), při čemž pro příslušnost je rozhodná summa, na kterou šek zní.

§ 25. zák. (§ 24. osnovy).

Odst. 1. zák. „je-li však šek, mající náležitosti § 2. v cizozemsku splatný, podrobuje se kolku desíti haléřů z každého kusu. Na takovéto šeky zapsané rubopisy a potvrzení příjmu, jakož i *prohlášení šekovníka* v § 16. uvedená a v § 16. uvedené stvrzení odúčtovacího místa

pro podvod a též i nároky majitele šeku na náhradu škody nepozbývají platnosti.

§ 24.

Má-li šek náležitosti § 2., je-li v tuzemsku vydán a v tuzemsku splatný, je-li též na blankettu trassáta passivně k šekování způsobilého k tomu určeném vydán a je-li šek výslovně na viděnou splatný aneb postrádá-li vůbec ustanovení v příčině času platebního, podléhá kolku 2 krejcarů; je-li však šek, obsahující veškeré náležitosti § 2., v cizozemsku vydán aneb v cizozemsku splatný, podléhá pak kolku 5 kr.

Indossace a potvrzení příjmu, na takovéto šeky psané, jsou kolku prosty.

Ustanovení předchozího odstavce platí též pro šeky převodní a effektové, které ostatně nespadají pod ustanovení tohoto zákona, jakož i pro indossace a potvrzení příjmu na šeky effektové psané.

Veškeré ostatní šeky podléhají poplatku v té míře jako kupecké poukázky na peníze znějící (§ 18. zák. ze dne 8. března 1876 č. 26 ř. z.) Jakým zpusobem dlužno po-

o včasném předložení a nevyplacení šeku jsou kolku prosta.

platkové povinnosti dle prvního odstavce učiniti zadost, o tom bude zvláštní nařízení vydáno.

Nebylo-li učiněno zadost povinnosti kolkové v příčině šeků, které podléhají určité sazbě 2 krejcarů a 5 krejcarů, dlužno se říditi nařízeními §§ů 20., 21. a 22. zák. ze dne 8. března 1876 č. 26 ř. z.

Právní následky ustanovení §§ů 26. a násl. zákona ze dne 8. března 1876 čís. 26. ř. z. nastanou i v tom případě, byl-li šek nedatovaný neb falešným datem opatřený vydán a ručí za zvýšený poplatek vydatel k ruce nerozdílné s osobami, které, majíce vědomost o těchto okolnostech, šek přijaly, dále převedly neb zaplatily. Kolky na takovéto šeky upotřebené dlužno pokládati za neplatné.

Položka 60. č. 2. ustanovení tarifu, zákonem ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. změněného, jakož i § 7. odst. 1. zákona ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z. pozbývají platnosti.

§ 25.

Zákon tento nabývá platnosti ve třech měsících po prohlášení. Pro šeky, které před tímto časem byly vydány, neplatí ustanovení tohoto zákona.

§ 62.

Nařizuji ministrům spravedlnosti, obchodu a financí, aby tento zákon v skutek uvedli.

Ve Vídni, 3. dubna 1906.

František Josef m. p.

Gautsch m. p. *Kosel* m. p.

Klein m. p. *Auersperg* m. p.

Mimo Rozpravy vyšlo:

V. V. Tomek. Mappa staré Prahy k létům 1200, 1348 a 1419 . . . . . . K 10·—
Dr. Bohuslav Rieger. Zřízení krajské v Čechách. Část I. . . . . » 7·50
» » » » » » Části II. seš. 1. . . . . » 3·—
» » » » » » » » » 2. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část I. (1373—1379.) Historický Archiv České Akademie č. 1. . . . . » 5·80
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část II. (1380—1387.) Historický Archiv České Akademie č. 2. . . . . » 6·40
František Dvorský. Listy paní Kateřiny z Žerotína rozené z Valdštejna. I. Dopisy z roku 1631 a 1633. Historický Archiv České Akademie č. 3. . . . . » 4·50
František Dvorský. Listy paní Kateřiny z Žerotína rozené z Valdštejna. II. Dopisy z roku 1634 a 1635. Historický Archiv České Akademie č. 7. . . . . » 5·—
Dr. František Kameníček. Prameny ke vpádům Bočkajovců na Moravu a k ratifikaci míru vídcňského od zemí koruny české r. 1605—1606. Historický Archiv České Akademie č. 4. . . . . » 4·—
Dr. Vojtěch J. Nováček. Listář k dějinám školství Kutnohorského. (1520 až 1623) Historický Archiv České Akademie č. 5. . . . . » 2·80
Ferdinand Tadra. Summa cancellariae (Cancellaria Caroli IV.). Formulář král. kanceláře české XIV. století. Historický Archiv České Akademie č. 6. . . . . » 4·20
Zikmund Winter. Život církevní v Čechách. Svazek první. . . . . » 2·60
» » » » » » druhý. . . . . » 2·80
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část III. (1392—1393., 1396—1398). Historický Archiv České Akademie č. 8. . . . . . . » 7·—
Max. Dvořák. Dva denníky dra. Matiáše Borbonia z Borbenheimu. Historický Archiv České Akademie č. 9. . . . . » 3·60
Ferdinand Menčík. Paměti Jana Jiřího Haranta z Polžic a Bezdružic od r. 1624 do r. 1648. Historický Archiv České Akademie č. 10. . . . » 3·—
Emil Ott. Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. . . . . . » 2·40
Zikmund Winter. Děje vysokých škol Pražských od secessí cizích národů po dobu bitvy bělohorské (1409—1622). . . . . » 2·—
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část IV. (1401—1404.) Historický Archiv České Akademie č. 11. . . . . » 4·40
Dr. Ladislav Klicman. Processus iudiciarius contra Jeronimum de Praga habitus Viennae a. 1410—1412 Historický Archiv České Akademie č. 12 . . . . » —·90
Dr. Zdeněk V. Tobolka. Hilaria Litoměřického traktát k panu Janovi z Rozenberka. Hist. Archiv Č. Akademie č. 13. . . . . » —·90
Václav Schulz. Korrespondence hraběte Václava Jiřího Holického ze Šternberka. Historický Archiv České Akademie č. 14. . . . . » 2·—
Emil Ott, Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Díl II. . . . » 2·40
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část V. (1406—1407). Histor. Archiv České Akademie č. 15. . . . . » 6·54
Václav Schulz. Listář kolleje Jesuitské u sv. Klimenta na Starém Městě pražském z let 1628—1632. — Histor. Archivu číslo 16. . . . . . . » 1·80
Čeněk Zíbrt. Bibliografie české historie. Díl I. (I. Knihověda a část všeobecná. II. Pomocné vědy). . . . . » 7·40
Václav Schulz. Korrespondence Jesuitů provincie české z let 1584—1770. Histor. Archiv Č. Akademie č. 17. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část VI. (1407—1408). Historický Archiv Č. Akademie č. 18 . . . . » 5·30
Zikmund Winter. Život a učení na partikulárních školách v Čechách v XV. a XVI. stol. . . . . » 6·—
Václav Novotný. Inquisitio domorum hospitalis S. Johannis Hierosolimitani per pragensem archidioecesim facta anno 1373 Historický Archiv Č. Akademie č. 19 . . . . » 1·40

Václav Schulz. Příspěvky k dějinám moru v zemích českých z let 1531-1746. Histor. Archiv Č. Akademie č. 20. . . . . K 4·20

Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část VII. (1420 - 1424 a Dodatky.) Historický Archiv Č. Akademie č. 21. . . . . » 3·80

Emil Ott. Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Díl III. . . » 3·—

Dr. Antonín Pavlíček. Chek ve vědě a v zákonodárství. Cena . . . . . » 3·—

Čeněk Zíbrt. Bibliografie české historie. Díl II. (I. Prameny. II. Zpracování) » 14·50

Martin Kolář a August Sedláček. Heraldika českomoravská. I. . . . . » 5·—

Dr. Jan B. Novák. Formulář biskupa Tobiáše z Bechyně. Histor. Archiv Č. Akademie č. 22 . . . . » 4·—

Ferdinand Tadra. Listy kláštera Zbraslavského. Historický Archiv Č. Akademie č. 23 . . . . » 5·80

Gustav Friedrich. Památky umění písařského v Čechách a na Moravě. (Sešit I.) . . . . » 4·—

Čeněk Zíbrt. Bibliografie české historie. Díl III. 1. . . . . » 4·—

Václav Schulz. Příspěvky k dějinám soudu komorního království Českého z let 1526—1627. Histor. Archiv. Č. Akademie č. 24 . . . . » 3·30

Otakar Hejnic. Listář k dějinám školství kutnohorského. Doplňky z let 1594—1623. Histor. Archiv. Č. Akademie č. 25. . . . . » 2·60

Dr. Eduard Šebesta. Nově nalezený zlomek formuláře biskupa Tobiáše z Bechyně (1279—1296). Histor. Archiv Č. Akademie č. 26. . . . . . » 1·—

Čeněk Zíbrt. Bibliografie české historie. Díl III. 2. . . . . » 3·20

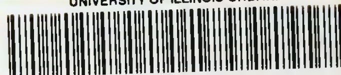
Václav Schulz. Soupis register soudu nejvyššího purkrabství Pražského. Histor. Archiv č. 27 . . . . » 1·30

Zikmund Winter. Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v XIV. a XV. století . . . . » 8·—

Josef Smolík. Zlaté mince s domnělým opisem *ΠΕΓΝΑΖΕ.*

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE, KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 060576078